

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-12/20-08/10

URBROJ: 65-20-02

Zagreb, 22. srpnja 2020.

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA HRVATSKOGA SABORA

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem **Zahtjev za predstavljanje Vlade Republike Hrvatske i glasovanje o povjerenju Vladi Republike Hrvatske**, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 110. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske i članka 119. stavaka 1. i 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora dostavio mandatar za sastav Vlade Republike Hrvatske mr. sc. Andrej Plenković, aktom od 22. srpnja 2020. godine.

Uz zahtjev za glasovanje o povjerenju Vladi Republike Hrvatske, mandatar dostavlja Program Vlade Republike Hrvatske za mandat 2020.-2024. i životopise predloženih članova Vlade.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

MANDATAR ZA SASTAV VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

REPUBLIKA HRVATSKA
mr. sc. ANDREJ PLENKOVIĆ – HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Zagreb, 22. srpnja 2020.

Primljeno:	22-07-2020		
Klasifikacijska oznaka:	021-12/20-08/10	Org. jed.	03
Uredbeni broj:	50302-20-01	Pril.	-
		Vrij.	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA
gospodinu Gordanu Jandrokoviću

Predmet: Zahtjev za predstavljanje Vlade Republike Hrvatske i glasovanje o povjerenju Vladi Republike Hrvatske

Poštovani gospodine predsjedniče Jandrokoviću,

Na temelju članka 98. podstavka 3. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), raspodjele zastupničkih mjesta u Hrvatskome saboru te obavljenih konzultacija, dana 16. srpnja 2020. Predsjednik Republike Hrvatske, Zoran Milanović, povjerio mi je mandat za sastavljanje Vlade Republike Hrvatske.

U Ustavom propisanom roku, a u skladu sa člankom 110. Ustava Republike Hrvatske, želio bih Hrvatskome saboru predstaviti Program Vlade Republike Hrvatske za mandat 2020. - 2024. i Vladu Republike Hrvatske, te zatražiti glasovanje o povjerenju.

Predlažem sljedeće članove Vlade Republike Hrvatske:

- Tomu Medveda, za potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra hrvatskih branitelja
- dr. sc. Davora Božinovića, za potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra unutarnjih poslova
- dr. sc. Zdravka Marića, za potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija
- Borisa Miloševića, za potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske
- Olega Butkovića, za ministra mora, prometa i infrastrukture
- Darka Horvata, za ministra prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine
- dr. sc. Gordana Grlića Radmana, za ministra vanjskih i europskih poslova
- dr. sc. Marija Banožića, za ministra obrane
- dr. sc. Ivana Malenicu, za ministra pravosuđa i uprave
- mr. sc. Mariju Vučković, za ministricu poljoprivrede
- Natašu Tramišak, za ministricu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
- dr. sc. Tomislava Čorića, za ministra gospodarstva i održivog razvoja
- dr. sc. Nikolinu Brnjac, za ministricu turizma i sporta

- Josipa Aladrovića, za ministra rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
- dr. sc. Vilija Beroša, za ministra zdravstva
- dr. sc. Ninu Obuljen Koržinek, za ministricu kulture i medija
- dr. sc. Radovana Fuchsa, za ministra znanosti i obrazovanja.

Na temelju članka 110. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske i članka 119. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17, 29/18 i 53/20), dostavljam Program Vlade Republike Hrvatske za mandat 2020. - 2024. i životopise predloženih članova Vlade.

S poštovanjem,

MANDATAR

mr. sc. Andrej Plenković

PROGRAM VLADE REPUBLIKE HRVATSKE
2020. - 2024.

SADRŽAJ

TEMELJNA POLAZIŠTA, PRIORITETI I CILJEVI

3

1. SOCIJALNA SIGURNOST

Zdrava, solidarna i pravedna Hrvatska

12

2. PERSPEKTIVNA BUDUĆNOST

Konkurentna, vitalna i obrazovana Hrvatska

19

3. EKONOMSKA SUVERENOST

Samodostatna, održiva i zelena Hrvatska

29

4. OSNAŽENA DRŽAVNOST

Učinkovita, otporna i digitalna Hrvatska

35

5. GLOBALNA PREPOZNATLJIVOST

Ponosna, sigurna i utjecajna Hrvatska

43

TEMELJNA POLAZIŠTA, PRIORITETI I CILJEVI

Vlada Republike Hrvatske će se u svojem djelovanju voditi najvišim vrednotama ustavnog poretka: slobodom, jednakošću, ravnopravnošću, mirotvorstvom, socijalnom pravdom, poštivanjem prava čovjeka, nepovredivošću vlasništva, očuvanjem prirode i čovjekova okoliša, vladavinom prava i demokratskim višestranačkim sustavom koje su zajamčene Ustavom kao najvišim pravnim i političkim aktom. Program Vlade provodit će se kako bi se osigurao razvoj Hrvatske, na dobrobit svih njezinih građana.

Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17), člankom 20., Program Vlade definiran je kao kratkoročni akt strateškog planiranja od nacionalnog značaja kojim se definiraju prioriteti Vlade tijekom mandatnog razdoblja. Program Vlade je okvir za izradu nacionalnog programa reformi, programa konvergencije, nacionalnog programa oporavka i provedbenih programa središnjih tijela državne uprave.

Program Vlade sveobuhvatan je prikaz prioritetnih područja, mjera i aktivnosti kojima će se u okviru ovlasti postići socijalna sigurnost, perspektivna budućnost, ekonomska suverenost, osnažena državnost i globalna prepoznatljivost.

U ostvarivanju svih ciljeva, Vlada će biti predana otvorenom i konstruktivnom dijalogu sa svim dionicima društva, osobito sa socijalnim partnerima – sindikatima i poslodavcima. Prepoznajući zahtjevne povijesne okolnosti najveće pandemije u posljednjih sto godina i razornog potresa koji je pogodio Zagreb i okolicu, Vlada će se koordinirati i surađivati sa svim društvenim čimbenicima na putu gospodarskog oporavka i učinkovite borbe protiv virusa. Posebnu pozornost Vlada će posvetiti daljnjoj izgradnji društva koje poštuje ljudska prava i prava nacionalnih manjina te nastavku izgradnje uključivog i tolerantnog društva.

Vlada u svom radu odgovara nositelju zakonodavne vlasti u Hrvatskoj – Hrvatskom saboru, a vlast obnaša na temelju većinskog povjerenja izabranih predstavnika građana. Predsjednik Vlade osigurava provedbu političkih i gospodarskih ciljeva Vlade.

Program Vlade je cjelovit i prihvaćen od svih partnera u vlasti.

KLJUČNI PRIORITETI I CILJEVI

U tridesetoj godini hrvatske demokracije i uoči 25. obljetnice vojno-redarstvene operacije Oluja, glavna pitanja pred hrvatskim narodom više nisu pitanje neovisnosti i obrane hrvatske slobode. Ta pitanja su riješena međunarodnim priznanjem i pobjedom u Domovinskom ratu, koji je temelj suvremene Hrvatske. Danas su ključni izazovi za zaštitu suvereniteta i hrvatsku budućnost pitanja socijalne sigurnosti, demografskog opstanka, boljeg životnog standarda i perspektivnije budućnosti, samodostatnosti u poljoprivredi i energetici, otpornijeg gospodarstva i učinkovitije javne uprave te snažnijeg međunarodnog položaja. S tim novim izazovima, Vlada će svoje politike temeljiti na konceptu novog suverenizma, koji se temelji na osnaživanju države i gospodarstva te učinkovitom korištenju hrvatskog utjecaja u Europskoj uniji radi promicanja nacionalnih interesa i kvalitetnijeg života hrvatskih građana.

U razdoblju od 2020. do 2024. Hrvatska će, kao i cijela Europa i svijet, proći kroz zahtjevno razdoblje. Osim izazova gospodarskog oporavka od zdravstvenih i društveno-ekonomskih posljedica pandemije koronavirusa te obnove Zagreba i okolice, potrebno je provesti transformaciju hrvatskog gospodarstva koja je preduvjet uspješne prilagodbe na novonastale okolnosti i jačanja konkurentnosti Hrvatske na europskoj i globalnoj razini. Prioritet će Vlade biti da 22 milijarde eura osiguranih iz novog Višegodišnjeg financijskog okvira i europskog programa za oporavak *Europa za nove generacije* u potpunosti iskoristi na način da osigura brz oporavak gospodarstva i ulaganje u prioritetna područja definirana ovim Programom.

Program Vlade skup je mjera kojima je cilj ostvarivanje snažne ekonomski suverene Hrvatske, koja funkcionira na načelima pravednosti, jednakosti i društvene solidarnosti, koja kvalitetnim obrazovanjem priprema mlade za poslove budućnosti, kontinuirano ulažući u svoje najveće bogatstvo – u ljude. To je Hrvatska koja razvija dinamično, inovativno društvo i gospodarstvo, usmjereno k održivom, niskougljičnom razvoju, koja je prehrambeno samodostatna, ekološki zdrava, okolišno privlačna, s razvijenom prometnom, energetsom i digitalnom infrastrukturom. Naposljetku to je sigurna Hrvatska, s učinkovitim državnim i javnom upravom, neovisnim pravosuđem, modernom vojskom i policijom, ponosna na svoja postignuća u Domovinskom ratu, otporna na krize, privlačna ulagačima, prepoznatljiva u svijetu i utjecajna u Europi.

Ostvarenje te vizije pretpostavka je dugoročnog rješenja našeg temeljnog nacionalnog pitanja – demografske revitalizacije Hrvatske, ostanka i povratka naših ljudi iz inozemstva, i stvaranja jednakih uvjeta i mogućnosti diljem Hrvatske kako bi svatko mogao planirati budućnost, razvijati svoje potencijale i ostvarivati svoje ciljeve. Uloženi naponi i rezultati u suočavanju s brojnim, desetljećima gomilanim problemima, kao i aktualnom krizom u mandatu 14. Vlade Republike Hrvatske, potvrda su naše odlučnosti u rješavanju problema. Pet je temeljnih programskih područja nove razvojne paradigme za sigurnu Hrvatsku u 21. stoljeću koje će biti vodilja Programa 15. Vlade Republike Hrvatske:

Prioritet 1. SOCIJALNA SIGURNOST

Zdrava, solidarna i pravedna Hrvatska

Socijalna sigurnost prva je pretpostavka razvoja suvremenog društva, u kojemu svatko ima pravo na kvalitetnu zdravstvenu skrb, na društvenu solidarnost, ravnopravnost i jednake prilike. Krize s kojima se Hrvatska u posljednje vrijeme suočila dodatno su ukazale na potrebu jačanja zdravstvenog sustava, ali i uloge države u očuvanju radnih mjesta, mirovina i socijalnih naknada, u borbi protiv siromaštva kako bi se uspostavila socijalna sigurnosna mreža koja će osigurati da nitko ne ostane postrani. Vodeći se načelom solidarnosti prema svakom čovjeku, ali i s osobitom brigom za osobe s invaliditetom, starije osobe, blokirane i osobe u riziku od siromaštva, Vlada će u središte svojih politika uvijek staviti ljude i podizanje životnog standarda.

Ciljevi:

1.1. OČUVANJE RADNIH MJESTA I SOCIJALNA SIGURNOST

Za oporavak gospodarske aktivnosti osigurat će se dostatna likvidnost gospodarstvu kako bi se sačuvala gospodarska aktivnost, radna mjesta te osigurale sigurne plaće, mirovine i socijalne naknade, što su preduvjeti socijalne sigurnosti građana.

- 1.1.1. Stvorit će se uvjeti za otvaranje 100.000 novih radnih mjesta i u to će se uložiti 10 milijardi kuna.
- 1.1.2. Do kraja mandata prosječna plaća iznosit će 7.600 kuna, a minimalna plaća najmanje 4.250 kuna.
- 1.1.3. Svakoj mladoj osobi s poslovnom idejom osigurat će se bespovratnih 130.000 kuna za samozapošljavanje.
- 1.1.4. Nastavit će se s uključivanjem osoba s invaliditetom na tržište rada i u društvo.
- 1.1.5. Povećat će se naknada za socijalno ugroženog pojedinca s 800 kuna na 1.500 kuna i donijeti nova strategija borbe protiv siromaštva i socijalnog isključivanja.

1.2. ODRŽIV ZDRAVSTVENI I MIROVINSKI SUSTAV

Dobra organiziranost zdravstvenih usluga, učinkovitost sustava i dostupnost svim građanima pod jednakim uvjetima, kao i unaprijeđen mirovinski sustav temelji su financijske održivosti sustava koji zahtijevaju modernizaciju.

- 1.2.1. Uložiti će se tri milijarde kuna u modernizaciju zdravstvenog sustava i zdravstvenu skrb.
- 1.2.2. Sagradit će se Nacionalna dječja bolnica u Zagrebu.
- 1.2.3. Revitalizirat će se Imunološki zavod.
- 1.2.4. Nastavkom provedbe mirovinske reforme osigurat će se održivost mirovinskog sustava, a za dostojanstvenu starost umirovljenicima će se povećati mirovine za najmanje 10% i proširiti će se krug umirovljenika koji mogu raditi.

Prioritet 2. PERSPEKTIVNA BUDUĆNOST

Konkurentna, vitalna i obrazovana Hrvatska

U osvit četvrte industrijske revolucije, perspektivna budućnost svakog razvijenog društva ovisi o konkurentnosti njegovog gospodarstva, demografskoj vitalnosti njegovog stanovništva te znanju i vještinama njegovih ljudi. Iznenadna gospodarska kriza koja je pogodila svijet u 2020. ukazala je na ranjivost i ograničenja dosadašnjeg razvojnog modela. Pokazala je da se konkurentnost gospodarstva treba više temeljiti na novim i čistim tehnologijama, koje stvaraju najveću dodanu vrijednost, nova radna mjesta i koje su se pokazale otpornima na vanjske šokove. Zbog toga će se nastaviti ulagati u obrazovanje djece i mladih za poslove budućnosti, rješavanje stambenog pitanja i ostvarivanje višeg životnog standarda obitelji, što će pridonijeti zadržavanju mladih u Hrvatskoj i demografskoj revitalizaciji zemlje.

Ciljevi:

2.1. GOSPODARSKI OPORAVAK I POSLOVNO OKRUŽENJE

Porezno će se rasterećivati građane radi povećanja raspoloživog dohotka, boljeg životnog standarda i rasta osobne potrošnje. Administrativno, porezno i parafiskalno će se rasterećivati gospodarstvo radi daljnjeg stvaranja poticajnog i konkurentnog poslovnog okruženja te poduzimati mjere gospodarskog oporavka i poticaja razvoja industrije.

- 2.1.1. Smanjit će se stopa poreza na dohodak s 24% na 20% odnosno s 36% na 30%.
- 2.1.2. Smanjit će se stopa poreza na dobit s 12% na 10% za poduzeća s godišnjim prihodom do 7,5 milijuna kuna.
- 2.1.3. Za svu hranu stopa PDV-a snizit će se s 25% na 13%.
- 2.1.4. Veliku ulogu za gospodarski oporavak Hrvatske imat će i preko 22 milijarde eura iz Europske unije kojim će se financirati potpore zaposlenicima, poduzećima, inovacijama i razvoju, ruralnom razvoju, poljoprivredi te sektorima u potrebi, od turizma do kulture, kao i digitalna transformacija Hrvatske.

2.2. RAVNOMJERAN REGIONALNI RAZVOJ I DECENTRALIZACIJA

Svjesna problema depopulacije i iseljavanja, Vlada će ulagati i u ravnomjerni regionalni razvoj kako bi se svaki dio Hrvatske učinio boljim i poželjnijim za život.

- 2.2.1. Uložiti će se 30 milijardi kuna u ravnomjeren regionalni razvoj i nove tehnologije.
- 2.2.2. Pokrenut će se Projekt Dalmatinska zagora, Lika, Banovina i Gorski Kotar vrijedan 2 milijarde kuna te dodatno ojačati Projekt Slavonija, Baranja i Srijem, kao i razvoj otoka te sjevera Hrvatske.
- 2.2.3. Radi oživljavanja otočnih gospodarstava i života na otocima, staviti će se naglasak na digitalnu ekonomiju, turizam, dostupnost javnih usluga svim otočanima, obnovljive izvore energije, ribarstvo i proizvodnju te preradu hrane.

2.2.4. Vlada će raditi na daljnjoj fiskalnoj i funkcionalnoj decentralizaciji i nadograđivati projektnu suradnju s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i kroz suradnju s potpisnicama regionalnih razvojnih sporazuma.

2.3. ULAGANJE U OBRAZOVANJE, ZNANOST I ISTRAŽIVANJE

Nastavit će se reforma školstva i jačat će se digitalizacija u obrazovanju kako bi se osiguranjem kvalitete i kontinuiteta obrazovanja mlade pripremalo za poslove budućnosti te poticati ulaganja u istraživanje i razvoj.

2.3.1. Uložiti će se pet milijardi kuna u modernizaciju obrazovnog sustava, nastaviti će se unaprjeđivati položaj odgojno-obrazovnih djelatnika te osigurati 50.000 učeničkih, socioekonomskih i STEM stipendija.

2.3.2. U razvoju Industrije 4.0 vodit će se računa o boljem integriranju proizvodnje, proizvoda, tržišta i korisnika pomoću digitalnih tehnologija.

2.3.3. Uložiti će se pet milijardi kuna u inovacije, poduzetništvo i nove proizvode radi digitalne transformacije industrije i povećanja izvoza.

2.3.4. Povećati će se ulaganja u istraživanje i razvoj sa sadašnjih 1% na 2,5% BDP-a i razvijati kreativne industrije.

2.4. DEMOGRAFSKA REVITALIZACIJA I BOLJI POLOŽAJ OBITELJI

Demografska revitalizacija strateško je pitanje budućnosti Hrvatske, stoga će se nastaviti raditi na preokretanju negativnih demografskih trendova, jasno definiranom pronatalitetnom politikom i stvaranjem poticajnog okruženja za povratak hrvatskih iseljenika.

2.4.1. Osigurati će se roditeljske naknade u visini od pune plaće.

2.4.2. Reformirati će se sustav ostvarivanja doplatka za djecu s ciljem njegovog povećanja i pravednije raspodjele.

2.4.3. Subvencionirati će se 20.000 stambenih kredita za mlade obitelji.

2.4.4. Osigurati će se produljeni rad u još 200 vrtića.

2.4.5. Regulirati će se rad trgovina nedjeljom te omogućiti radnicima da je provedu s obitelji.

2.4.6. Nastaviti će se poticati ravnopravnost žena i muškaraca u društvu, na tržištu rada i u obitelji, omogućavajući i očevima da daju veći doprinos u odgoju djece.

2.5. RAZVOJ KULTURE, MEDIJA I SPORTA

Njegovanje našeg kulturnog identiteta, zaštita baštine, podrška stvaralaštvu i kreativnim industrijama, promocija hrvatske kulture i umjetnosti u domovini i svijetu te međunarodna suradnja ostaju naše trajne zadaće. Radi daljnjeg postizanja vrhunskih rezultata, ali i poticanja zdravijeg života, radit će se na razvoju svih oblika sporta, uključujući vrhunski i rekreacijski sport, sport osoba s invaliditetom i sport u sustavu obrazovanja.

- 2.5.1. Donijet će se nove cjelovite zakone o financiranju kulture i obavljanju umjetničke djelatnosti, kao i novi zakon o kazalištima.
- 2.5.2. Osigurat će se produljenje mjera potpore za one kulturne djelatnosti koje će dulje vrijeme zbog epidemije COVID-19 morati funkcionirati u promijenjenom obliku.
- 2.5.3. Donijet će se novi Zakon o autorskom pravu.
- 2.5.4. Izgradit će se regionalne centre za razvoj kreativnih, digitalnih i audiovizualnih industrija.
- 2.5.5. Donijet će se novi cjelovit zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te i dalje ulagati u digitalizaciju kulturne baštine.
- 2.5.6. Donijet će se novi Zakon o elektroničkim medijima.
- 2.5.7. Donijet će se izmjene Zakona o medijima i predložiti model potpore distribuciji tiskanih medija.
- 2.5.8. Poticati će se uključivanje u sportske aktivnosti od najranije dobi te daljnji razvoj amaterskog sporta.
- 2.5.9. Poticati će se školovanje i stjecanje kvalifikacija vrhunskih sportaša, omogućiti bolje usklađivanje školskih obveza i sportske karijere.

Prioritet 3. EKONOMSKA SUVERENOST

Samodostatna, održiva i zelena Hrvatska

Poremećaji u lancu opskrbe koje je u globaliziranom gospodarstvu izazvala pandemija koronavirusa ukazali su na nužnost težnji samodostatnosti u proizvodnji hrane i energije radi ostvarivanja ekonomske suverenosti. Hrvatski model razvoja zato treba biti održiv i utemeljen na proizvodnji domaće i organski uzgojene hrane, na prijelazu na niskougljične i obnovljive izvore energije i na očuvanju naših prirodnih resursa i okoliša za buduće generacije. Posebnu ulogu u samodostatnosti i povećanju izvoza imat će hrvatsko selo. Unaprjeđenjem sustava prostornog uređenja olakšat će se ulaganja. Zbog udjela u BDP-u, od strateške je važnosti da turizam bude održiv i poticajan za druge djelatnosti, osobito poljoprivredu. Važno je razvijati kružno gospodarstvo, poboljšati gospodarenje otpadom i aktivno se boriti protiv klimatskih promjena koje su prijetnja i poljoprivredi i obalnim mjestima.

Ciljevi:

3.1. SAMODOSTATNOST U HRANI I NISKOUGLJIČNA ENERGETSKA TRANZICIJA

Aktualna pandemija dodatno je naglasila važnost sela i ruralnih krajeva za budućnost Hrvatske s obzirom na njihovu ulogu u ostvarenju prehrambene samodostatnosti. Koncept samodostatnosti u energetici temelji se i na učinkovitom korištenju našeg energetskeg potencijala. Ekološka i energetska tranzicija Hrvatske, pored veće konkurentnosti na tržištu i

energetske samodostatnosti, osigurat će održiviji rast, dostupniju energiju građanima i očuvan okoliš novim generacijama.

- 3.1.1. Povećat će se poljoprivrednu proizvodnju za 30%, na 22 milijarde kuna.
- 3.1.2. Izgraditi 20 regionalnih centara za voće i povrće te udvostručiti navodnjavane poljoprivredne površine.
- 3.1.3. Čuvat će se okoliš, kvalitetno gospodariti otpadom i graditi kružno gospodarstvo.
- 3.1.4. Europski zeleni plan, koji bi u sljedećih deset godina trebao mobilizirati najmanje tisuću milijardi eura ulaganja u zaštitu okoliša i klime, prilika je za ubrzanu energetska tranziciju Hrvatske prema čistim energijama.
- 3.1.5. Modelom tržišne premije potaknut će se daljnju instalaciju proizvodnih kapaciteta iz obnovljivih izvora i njihovo povećanje za 150% sa sadašnjih 900 MW na 2250 MW, a niskougljičnom energetska tranzicijom pridonijet će se borbi protiv klimatskih promjena.

3.2. PROSTORNI RAZVOJ I TURIZAM U FUNKCIJI ODRŽIVOG RAZVOJA

Politike urbanog razvoja i prostornog planiranja vrednuju prostor kao jedan od najvažnijih resursa kojim Hrvatska mora gospodariti planski, odgovorno i racionalno. Kao strateška djelatnost, turizam s povezanim ugostiteljskim i uslužnim djelatnostima, predstavlja značajan udio hrvatskog BDP-a zbog čega je potrebno raditi na njegovoj održivosti kako bi bio poticajan za druge djelatnosti.

- 3.2.1. Donijet će se Državni plan prostornog razvoja, kao i Prostorni planovi Zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa (ZERP-a) i epikontinentalnog pojasa.
- 3.2.2. Završit će se projekt uspostave Informacijskog sustava prostornog uređenja na državnoj, područnoj i lokalnoj razini.
- 3.2.3. Kroz nacionalnu infrastrukturu prostornih podataka (NIPP) prostorne će se planove integrirati s drugim prostornim informacijama te omogućiti digitalno javno samoposlužno korištenje.
- 3.2.4. Razvit će se nacionalni program sufinanciranja investicija u hotele i naselja
- 3.2.5. Donijet će se nova Strategija razvoja turizma i planirati razvoj održivog turizma
- 3.2.6. Uspostavit će se povoljne financijske instrumente za veću konkurentnost našeg turističkog sektora.
- 3.2.7. Poticati će se jača komercijalizacija nacionalnih zračnih luka i širenje mreže nautičkih marina.
- 3.2.8. Ulagat će se u modernizaciju hrvatskog turizma, u povećanje kvalitete ponude i smještajnih kapaciteta te poticati investicije čiji se potencijal procjenjuje na 3 milijarde eura u narednih pet godina.

3.2.9. Poticati će se razvoj svih vrsta turizma dok će se poseban naglasak u promociji staviti na zdravstveni turizam.

Prioritet 4. OSNAŽENA DRŽAVNOST

Učinkovita, otporna i digitalna Hrvatska

Više nego ikada pokazalo se da je učinkovitost javnih službi i otpornost javnih financija ključna za uspješno upravljanje velikim krizama u kojima je uloga i snaga države nezamjenjiva. Premda je Hrvatska mlada država, pokazala je posljednjih godina da se zna i može nositi s raznovrsnim krizama – od najvećeg restrukturiranja u Europi, brojnih pitanja hrvatske ekonomske tranzicije, preko požara, poplava, potresa pa do pandemije koronavirusa i s njom povezanim gospodarskim udarom. Otpornosti Hrvatske pridonijelo je uspješno vođenje javnih financija, a tome treba ubuduće pridonijeti još kvalitetnije upravljanje državnom imovinom, daljnja digitalizacija javnih usluga te veća učinkovitost i transparentnost trošenja javnog novca općina, gradova i županija. Posebnu ulogu u jačanju učinkovitosti države ima povećanje djelotvornosti pravosuđa i uprave te izgradnja širokopojasne infrastrukture za razvoj digitalne Hrvatske.

Ciljevi:

4.1. UČINKOVITA, TRANSPARENTNA I OTPORNA DRŽAVA

Podići će se učinkovitost državne i javne uprave kako bi na što kvalitetniji način odgovarala potrebama građana i gospodarstva.

- 4.1.1. Nastavit će se s provedbom reforme pravosuđa, donijeti novi Ovršni zakon i provodit će se mjere za beskompromisnu borbu protiv korupcije, s naglaskom na njenoj prevenciji.
- 4.1.2. Gradit će se društvo koje poštuje ljudska prava i prava nacionalnih manjina.
- 4.1.3. Pored već smanjenog broja ministarstava, prepolovit će se broj lokalnih dužnosnika te omogućiti funkcionalno povezivanje općina, uz daljnju digitalizaciju javnih usluga i transparentnost.
- 4.1.4. Nastavit će se ulagati značajna sredstva u modernizaciju željeznice i prometne infrastrukture, a razvijat će se i širokopojasna infrastruktura za pristup brzom internetu i ujednačen digitalni razvoj.
- 4.1.5. Ubrzat će se transformacija hrvatske javne uprave i gospodarstva daljnjom digitalizacijom i stavit će se u punu funkciju Centar dijeljenih usluga kojim će se postići puna interoperabilnost sustava, baza podataka i registara svih tijela državne i javne uprave.

4.2. OBNOVA ZAGREBA I OKOLICE NAKON POTRESA

Vlada će, u suradnji s Gradom Zagrebom i susjednim županijama, nastaviti već započeti proces sanacije posljedica razornog potresa u Zagrebu i okolici.

- 4.2.1. Donijet će se kvalitetan zakonski okvir za obnovu Zagreba i okolice i uz pomoć domaćih i međunarodnih izvora financiranja obnavljati ga u skladu sa suvremenim standardima građenja.
- 4.2.2. Svim ugroženim građanima će se nastaviti osiguravati dostojanstven smještaj dok im se ne obnove domovi.
- 4.2.3. Obnavljat će se i brojne javne zgrade i kulturne ustanove, sakralni objekti, bolnice, vrtići, škole i visoka učilišta, pri čemu će se voditi računa da se sačuva urbani identitet Zagreba.

Prioritet 5. GLOBALNA PREPOZNATLJIVOST

Ponosna, sigurna i utjecajna Hrvatska

U današnjem globaliziranom svijetu, u kojemu se natječe gotovo dvjesto zemalja, kulturna posebnost i nacionalni identitet, sigurnost ljudi i države te međunarodni utjecaj temeljne su odrednice globalne prepoznatljivosti neke zemlje. Za Hrvatsku koja je prije trideset godina izborila svoje mjesto među slobodnim europskim narodima to je posebno važno jer pridonosi otvaranju novih tržišta za izvoz, privlačenju ulaganja, turističkoj atraktivnosti zemlje i promicanju hrvatske kulture u svijetu. Vođena domoljubnim vrijednostima, Vlada će štititi dostojanstvo Domovinskog rata. Preduvjet za razvoj prosperitetnog društva je i sigurnost kojoj pridonosi modernizacija hrvatske vojske i policije, učinkovita zaštita vanjskih granica i članstvo u NATO-u i Europskoj uniji, kojom smo uspješno predsjedali u prvoj polovici 2020. godine. Odvažnim zastupanjem nacionalnih interesa, Vlada će i dalje jačati međunarodni utjecaj Hrvatske, osobito integracijom u Schengenski prostor i europodručje, te nastaviti jačati zajedništvo domovinske i iseljene Hrvatske, uz posebnu skrb za Hrvate u BiH, u susjednim zemljama i iseljeništvu.

Ciljevi:

5.1. UČVRŠĆIVANJE SUVERENITETA I NJEGOVANJE VRIJEDNOSTI

Vlada će nastaviti raditi na političkom pozicioniranju i gospodarskom jačanju Hrvatske, kao i na njegovanju hrvatske povijesti, kulture i identiteta u vremenu globalnih odnosa.

- 5.1.1. Promicat će se nacionalne interese, štititi dignitet Domovinskog rata i hrvatskih branitelja.
- 5.1.2. Jačat će se Hrvatska vojska, kao jamac sigurnosti Hrvatske i oslonac saveznicima u NATO-u u sve nepredvidljivijem svijetu, kao i policija, radi što učinkovitije zaštite sigurnosti građana i granica.
- 5.1.3. Ostvarivanjem strateških ciljeva – ulazak u Schengenski prostor, europodručje i OECD – učvršćivat će se nacionalni suverenitet i utjecaj Hrvatske u Europi i svijetu.
- 5.1.4. Povezivat će se domovinsku i iseljenu Hrvatsku i skrbiti o položaju Hrvata u BiH i u susjednim zemljama.

PET PROGRAMSKIH PODRUČJA

1. SOCIJALNA SIGURNOST

Zdrava, solidarna i pravedna Hrvatska

Temeljna odrednica našeg dosadašnjeg i budućeg djelovanja su ljudi – zadovoljni hrvatski građani, u društvu prožetom solidarnošću i pravednošću. Hrvatska treba biti sigurna i snažna država u kojoj je svima osigurana socijalna i zdravstvena skrb, pravo na rad i dostojanstvena starost uz prikladnu mirovinu. Vođena načelom solidarnosti, Vlada će nastaviti raditi na povećanju plaća, mirovina i naknada s osobitom brigom za osobe s invaliditetom, starije osobe, blokirane i one u riziku od siromaštva. Razvijat će se društvo jednakih mogućnosti, uz osiguranje temeljnih prava i sloboda i borbu protiv svih oblika nasilja i isključenosti.

1.1. OČUVANJE RADNIH MJESTA I SOCIJALNA SIGURNOST

Poticanje rada, zapošljavanja i rast plaća

Radi daljnjeg jačanja raspoloživog dohotka i standarda građana, snizit će se stopa poreza na dohodak pri oporezivanju dohotka od nesamostalnog rada i to s 24% na 20% odnosno s 36% na 30%. Potporu za samozapošljavanje podići će se na više od 130.000 kn u prvih šest mjeseci. Do kraja mandata podići će se minimalnu plaću za najmanje 1.000 kuna, na više od 4.250 kn. Stvorit će se uvjeti da prosječna neto plaća dosegne do kraja mandata najmanje 7.600 kuna. Zakonskim prijedlogom uredit će se pitanje rada nedjeljom i njegovo adekvatno plaćanje uzimajući u obzir interes radnika da nedjelju mogu provesti sa svojim obiteljima.

U dogovoru sa socijalnim partnerima redefinirat će se radno zakonodavstvo kako bi se stvorio kvalitetan okvir za poticanje poduzetničkih aktivnosti, smanjilo administrativno opterećenje rada i osiguralo dostojanstvene uvjete rada uz maksimalnu zaštitu poduzetnika i radnika. Poticat će se inovativne oblike rada poput rada od kuće kako bi se, kroz bolju ravnotežu poslovnog i privatnog života, potaklo demografsku revitalizaciju Hrvatske. Osigurat će se učinkovito, razvijeno i uređeno tržište rada daljnjim jačanjem institucija na tržištu rada (HZZ, ZOSI, AORT te centri za profesionalnu rehabilitaciju). Poseban naglasak stavit će se na povezivanje tržišta rada s obrazovnim sustavom i razvoj vještina potrebnih na tržištu rada. Uspostavit će se novi sustav zapošljavanja stranaca u Hrvatskoj koji će biti učinkovit i fleksibilan jer će moći primjereno i brzo odgovoriti na potrebe tržišta rada.

Unaprijedit će se mjere aktivne politike zapošljavanja kako bi se, zbog promjena na tržištu rada uzrokovanih izvanrednom situacijom, na odgovarajući način odgovorilo na buduća kretanja na tržištu rada. Nastavit će se s mjerama poticanja zapošljavanja i samozapošljavanja te i dalje osnaživati mjere koje imaju obrazovnu komponentu. Stvorit će se uvjeti za otvaranje 100.000 novih radnih mjesta do kraja mandata kako bi se dosegla stopa zaposlenosti od 70%. Spustit će se stopu nezaposlenosti ispod 5% do kraja mandata, a stopu nezaposlenosti mladih prepoloviti će se na 10%. Osigurat će se 10 milijardi kuna za mjere i programe zapošljavanja, a posebno će se voditi računa o skupinama koje su najugroženije na tržištu rada, uključujući mlade, žene,

starije, dugotrajno nezaposlene, niskokvalificirane osobe, osobe s invaliditetom i druge. U svrhu zapošljavanja najugroženijih na tržištu rada poticat će se daljnji razvoj socijalnog poduzetništva. Novim mjerama olakšat će se zapošljavanje osoba s invaliditetom i osigurati će se podrška dugotrajno nezaposlenim osobama. Unaprijedit će se alate i podloge za praćenje potreba na tržištu rada i izradu standarda zanimanja koji će omogućiti da obrazovni programi budu usklađeni s potrebama tržišta rada. Razvit će se sustav odnosno model za obrazovanje zaposlenih i nezaposlenih osoba (*reskilling/upskilling*) sukladno potrebama gospodarstva i kroz proaktivnu ulogu HZZ-a osigurati da svaka osoba koja zbog nedostatka vještina ne može pronaći zaposlenje, ili joj u nedostatku vještina prijeti gubitak postojećeg, dobije priliku biti konkurentna na tržištu rada. Preustrojiti će se Hrvatski zavod za zapošljavanje i prilagoditi se potrebama korisnika.

Socijalni dijalog

Kontinuiranim razgovorima sa svim socijalnim partnerima, sindikatima i poslodavcima, osiguravat će se neophodna razina socijalnog dijaloga za daljnji razvoj hrvatskog tržišta rada i zaštite prava radnika i socijalne pravde u duhu provedbe ustavnih načela. Pritom će se oslušivati zahtjevi sindikata, kao i potrebe poslodavaca s obzirom na izazove s kojima se suočavaju u svakodnevnom poslovanju.

Jačanje socijalne politike i društvene solidarnosti prema najugroženijima

Radi bolje zaštite prava korisnika, jačat će se uloga centara za socijalnu skrb u lokalnoj zajednici. Za podršku obitelji i roditeljstvu jačat će se rad obiteljskih centara u svakoj županiji. Za još kvalitetnije uključivanje osoba s invaliditetom u život zajednice, donijet će se nova Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom. Uvest će se inkluzivni dodatak čime će se objediniti sva prava osoba s invaliditetom i regulirati status osobnog asistenta. Poboľšat će se sustav skrbi za starije i nemoćne uvođenjem kriterija, standarda i kontrole kvalitete skrbi i smještaja. Kako bi se povećala kvaliteta života starijim osobama, u sinergiji države i općina, gradova i županija povećat će se smještajni kapaciteti za starije i nemoćne osobe. Starijim i nemoćnima koji ostaju u vlastitom domu pružit će se usluge koje će im omogućiti kvalitetno starenje, vodeći pritom računa o ravnomjernoj dostupnosti usluga na području cijele Hrvatske. Donijet će se strategija socijalne skrbi za starije osobe. Za bolju zaštitu i podršku te poboljšati materijalni položaj žrtava nasilja smještenih u skloništima.

Učinkovit sustav socijalne skrbi i borba protiv siromaštva

Kako bi se dodatno povećala socijalna sigurnost osoba u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, donijet će se nova Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti. Smanjivat će se rizik od siromaštva za veći broj naših sugrađana tako što će se unaprijediti sustav socijalne skrbi, proširiti socijalne usluge, provoditi aktivne politike zapošljavanja i poticati cjeloživotno učenje radi prilagodbe potrebama tržišta rada. Nastavit će se financiranje obroka za učenike u riziku od siromaštva. Osigurati će se novčanu pomoć svima onima koji nemaju dovoljno financijskih resursa za osnovne životne potrebe. Do kraja mandata, povećat će se naknada za socijalno ugroženog pojedinca s 800 kuna na 1.500 kuna i povećat će se djelotvornost sustava socijalnih pomoći. Za uključivanje u društvo omogućit će se ostvarivanje

prava na 50% iznosa socijalne pomoći posebno osjetljivim skupinama, žrtvama trgovanja ljudima i beskućnicima dok su na smještaju. Uvođenjem socijalnog mentorstva osigurat će se podršku dugotrajno nezaposlenim korisnicima socijalne pomoći kako bi ih se uključilo na tržište rada. Izradit će se i analizirati popis svih socijalnih naknada i prava (u mirovinskom, obrazovnom, zdravstvenom sustavu i sustavu socijalne skrbi) koje su uvjetovane prihodovnim cenzusom, identificirat će se one koje su međusobno uvjetovane te izraditi prijedlog skale manje drastičnih rezova prihodovnog cenzusa. Time će se ukloniti razlike, nelogičnosti i povećati pravednost sustava. Predložiti će se mjere koje je potrebno poduzeti kako bi se izgradio pravedniji sustav socijalnih naknada i prava.

Rješavanje pitanja blokiranih građana

Usvojiti će se novi Ovršni zakon, zaštititi dostojanstvo i egzistenciju ovršenika, a istodobno vjerovniku omogućiti bržu realizaciju potraživanja. Zakonom će se, između ostalog, povećati popis primanja koja su izuzeta od ovrhe, uvesti će se kontradiktorni postupak koji će provoditi nasumce odabrani javni bilježnici, smanjiti troškove postupka te onemogućiti deložacije u zimskom periodu. Stvoriti će se moderniji sustav naplate koji će osigurati jeftinije, brže i djelotvornije namirenje vjerovnika uz povećanu razinu zaštite ovršenika.

Bolja zaštita žena i djece od nasilja

Vlada će predvoditi borbu protiv nasilja u obitelji i nasilja nad ženama koji su nažalost ozbiljan problem u hrvatskom društvu, i provoditi će politiku nulte tolerancije na nasilje. Intenzivirati će se preventivno djelovanje učinkovitim kažnjavanjem, jačanjem policije, pravosuđa, sustava socijalne skrbi i zaštite žrtava, kako bi se štitila svaka osoba, ponajprije one najslabije. Nastaviti će se suzbijati nasilje i to na način da se u svim fazama postupanja u slučajevima nasilja u obitelji u fokus stavlja žrtva. Omogućiti će se rad Nacionalnog pozivnog centra za žrtve kaznenih djela i prekršaja (SOS telefona) 24 sata dnevno svih sedam dana u tjednu. Jačati će se kapacitete postojećih odjela za podršku žrtvama i svjedocima na sudovima te ubrzati njihovo osnivanje na sudovima na kojima još ne postoje. Dovršiti će se izgradnja skloništa za smještaj žrtava nasilja u svim županijama. Za bolju zaštitu i podršku, novčanom će se pomoći poboljšati materijalni položaj žrtava nasilja smještenih u skloništim. Radi senzibiliziranja javnosti o štetnosti i neprihvatljivosti nasilja nad ženama i nasilja u obitelji provoditi će se medijska kampanja te nastaviti jačati kapacitete stručnjaka koji se u svom radu susreću s ovom problematikom. Intenzivirati će se djelovanje na sprječavanju vršnjačkog nasilja, elektroničkog nasilja i virtualnog zlostavljanja djece i među djecom.

Osuda govora mržnje

Vlada će predvoditi borbu protiv svih oblika nasilja i govora mržnje u društvu te će osnažiti zakonodavni okvir o suzbijanju govora mržnje, posebice prema ranjivim skupinama i nacionalnim manjinama, jer u modernoj Hrvatskoj nema mjesta huliganskim i nasilnim ispadima, kako fizičkim, tako i govoru mržnje u javnom prostoru, medijima, internetskim platformama ili društvenim mrežama. Poticati će se borba protiv govora mržnje i bilo kojeg oblika nasilja ulažući u obrazovanje, stručna savjetovanja, javne kampanje i jačanje medijske

pismenosti kako bi se preventivno djelovalo. Nastavit će se s brzim pronalaskom i inzistirati na procesuiranju onih koji javno šire govor mržnje ili potiču na nasilje.

Zaštita prava nacionalnih manjina

Vlada će nastaviti promovirati kulturu tolerancije, dosljedno provoditi politiku vladavine prava i prava nacionalnih manjina zajamčenih Ustavom, Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina i zakonima. Vlada će također nastaviti dosljedno štiti i unaprjeđivati ljudska i manjinska prava zajamčena sklopljenim međunarodnim i međudržavnim ugovorima, sporazumima i konvencijama te Ugovorom o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Sukladno Ustavom zajamčenim pravima pripadnika nacionalnih manjina, njihova će se zastupljenost u Hrvatskom saboru osigurati provođenjem članka 16. i 17. sadašnjeg Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor.

Odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina unaprijedit će se uz dosljednu primjenu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i Zakona o odgoju i obrazovanju pripadnika nacionalnih manjina. U skladu s odlukom Ustavnog suda, neće se određivati donja granica broja učenika potrebnih za formiranje razrednih odjeljenja u osnovnim i srednjim školama, te usmjerenja u srednjim školama za pripadnike nacionalnih manjina. Vlada će afirmativno djelovati u pravcu primjene zakonom propisanih modela manjinskog obrazovanja.

Vlada će nastaviti unaprjeđivati zakonodavni okvir koji se odnosi na udruge nacionalnih manjina, kojim će se regulirati organiziranje, status i djelovanje udruga nacionalnih manjina te će se unaprijediti Zakon o registru vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u pitanjima njihova statusa, financiranja i uvjeta rada. Osigurat će se sredstva Savjetu za nacionalne manjine kako bi se omogućila stabilnost rada udruga nacionalnih manjina i pružila mogućnost za unapređenje rada. Pored toga osigurat će se i institucionalni i materijalni uvjeti za rad kulturnih, istraživačkih i medijskih ustanova nacionalnih manjina posredstvom resornih ministarstava. U duhu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina izmijenit će se i dopuniti Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge i donijeti Uredba o financiranju javnih potreba nacionalnih manjina.

Osigurat će se također kontinuirana primjena odredbi Ustava, Ustavnog zakona i Zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u svim jedinicama lokalne samouprave u kojima su za to, prema zakonu, stečeni uvjeti.

Vlada će se u pregovorima o sljedećem Ugovoru između Vlade i HRT-a zalagati za osnivanje redakcije za manjine na HRT-u i uključivanje pripadnika nacionalnih manjina, odnosno novinara koji imaju iskustva u izvještavanju o specifičnim, manjinskim temama. Uz to će se omogućiti osnivanje radija, televizije i ostalih elektroničkih medija za one manjine koje samostalno ili u savezu s drugim manjinskim zajednicama posjeduju ili razviju potrebne kapacitete. Dopunit će se Zakon o elektroničkim medijima radi adekvatnijeg sankcioniranja govora mržnje i diskriminativnog govora u medijima.

Nastavit će se provedba Programa za financiranje projekata lokalne infrastrukture, ruralnog razvoja, poduzetništva i obrta na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina koji

pridonosi provedbi politike ravnomjernog razvoja te Ustavom zajamčenih prava nacionalnih manjina.

Osigurat će se sredstva za brzi i konačni dovršetak programa obnove i ubrzanje programa stambenog zbrinjavanja bivših nositelja stanarskih prava usvajanjem novih načina rješavanja zahtjeva korisnika programa te prilagođavanjem cijene otkupa stanova kupovnoj moći korisnika.

Vodit će se računa o zapošljavanju pripadnika nacionalnih manjina u državnim službama sukladno članku 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina te javnim službama sukladno potrebama za participacijom i integracijom pripadnika nacionalnih manjina na lokalnoj i nacionalnoj razini.

Vlada će u suradnji sa zastupnicima nacionalnih manjina u roku od 60 dana donijeti Operativni program za nacionalne manjine za razdoblje 2020. – 2024. koji postaje sastavni dio Programa Vlade, a o kojemu će se održavati mjesečne konzultacije predsjednika Vlade i zastupnika nacionalnih manjina.

Civilno društvo i vjerske zajednice

Vlada će posebnu brigu posvetiti jačanju uloge civilnog društva i njegovih dionika kao važne komponente u ostvarenju ustavnih vrijednosti i demokratskog angažmana građana kroz njihovo organiziranje u skladu sa njihovim interesima, opredijeljenima i specifičnim ciljevima. Vlada će stoga financirati programe civilnog društva, pri čemu će se oslanjati i na sredstva iz europskih fondova. Uz podršku dionicima civilnog društva koji rade na razvoju demokratske kulture i građanske participacije u odlučivanju u pitanjima od nacionalnog i lokalnog interesa, stavit će se naglasak na rezultate i rad s ciljnim skupinama, povezivanje civilnog društva s akademskom zajednicom te ulaganja u programe za razvoj lokalnih zajednica. Posebno će se posvećivati pozornost djelovanju udruga u području skrbi o obitelji, pružanju socijalnih usluga, radu sa starijim sugrađanima, brizi o osobama s invaliditetom, radu s beskućnicima, osnaživanju mladih i nezaposlenih na tržištu rada, brizi o žrtvama obiteljskog nasilja, popularizaciji znanosti i zaštiti okoliša, promicanju filantropije i volonterstva, aktivnostima braniteljskih udruga i integracije pripadnika nacionalnih manjina u različite vrste društvenog djelovanja. Digitalizacijom postupka dodjele financijskih sredstava civilnom društvu, ubrzat će se i pojednostaviti dodjelu sredstava i time osigurati brže i djelotvornije provođenje programa. Savjet za razvoj civilnog društva i izbor članova birat će se sukladno utvrđenoj autonomiji i najboljoj europskoj praksi.

Imajući na umu ulogu Crkve kroz povijest u očuvanju identiteta hrvatskog naroda i podršku koju je Sveta Stolica dala u borbi za međunarodno priznanje Hrvatske, nastavit će se gajiti dobre odnose sa Svetom Stolicom i nastaviti ispunjavati obveze iz Vatikanskih ugovora. Vlada će surađivati sa svim priznatim vjerskim zajednicama kako bi doprinosila izgradnji tolerantnog društva i štitila vjerske slobode svakog građanina. Pripadnicima vjerskih zajednica i samim vjerskim zajednicama osigurat će se da nesmetano i ravnopravno obavljaju svoje aktivnosti, na osnovu ugovora koje su potpisali sa državom.

1.2. ODRŽIV ZDRAVSTVENI I MIROVINSKI SUSTAV

Modernizacija zdravstvenog sustava

Vlada će poduzeti mjere za daljnje pripreme i aktivnosti javnozdravstvenog sustava u borbi protiv pandemije kako bi se sačuvali ljudski životi, zdravlje građana i gospodarstvo. Nastavit će se s modernizacijom bolničkog sustava u skladu sa suvremenom medicinskom doktrinom i strateškim dokumentima, planiranjem razvoja ljudskih resursa, opremanjem medicinsko-tehnološkom opremom, sveobuhvatnom digitalizacijom te jačanjem dnevnih bolnica i smanjenjem listi čekanja. Digitalizacijom zdravstvenog sustava unaprijedit će se zdravstvenu skrb naših građana, dodatno skratiti liste čekanja kroz projekte e-Naručivanje, e-Smjernice i e-Bolnice. Unaprijedit će se sustav hitne medicinske pomoći i osigurati podizanje potrebnih kompetencija za samostalni rad timovima bez liječnika, a uspostavom sustava Hitne helikopterske službe (HEMS) poboljšat će se usluga u hitnoj medicinskoj pomoći. Podići će se kvalitetu i osigurati dostupnost primarne zdravstvene zaštite, posebice u ruralnim krajevima, te jačati domove zdravlja i izvanbolničku specijalističku zdravstvenu zaštitu. Nastavit će se s funkcionalnom integracijom bolnica, a ponovnom kategorizacijom bolničkih zdravstvenih ustanova postaviti će se transparentnu ljestvicu izvrsnosti sustava zdravstva. Omogućiti će se financiranje posebno kroz pristup europskim fondovima za izgradnju i opremanje bolničkih kapaciteta koji nedostaju te školovanje zdravstvenih djelatnika, u skladu s Operativnim programima za novo razdoblje.

Poseban naglasak stavit će se na jačanje ljudskih resursa i unaprjeđenje uvjeta rada u zdravstvu uz cjeloživotni razvoj stručnih kompetencija. Donijet će se Nacionalni plan borbe protiv raka radi smanjenja pobola i smrtnosti od raka.

Jačat će se sustav javnog zdravstva, koji se u posljednjoj epidemiji pokazao ključnim za uspješnu zaštitu građana, kao i sustav preventivne medicine i ulogu mreže zavoda za javno zdravstvo s posebnim naglaskom na prevenciju i ranu dijagnostiku kroničnih nezaraznih bolesti koje čine najveći dio mortaliteta i morbiditeta, ali i zdravstvenu sigurnost stanovništva kroz dobro organiziranu epidemiološku službu. Revitalizirat će se proizvodnja Imunološkog zavoda i osigurati samodostatnost proizvodnje cjepiva i krvnih pripravaka. Radi što djelotvornije zaštite od epidemija, ali i za praćenje ishoda liječenja od drugih bolesti, unaprijedit će se digitalne platforme, registri i baze podataka za prikupljanje i praćenje javnozdravstvenih podataka.

Nastavak mirovinske reforme

Povećat će se mirovine za dodatnih 10% i nastavit će se provedba mirovinske reforme koja osigurava adekvatnost mirovina, uspostavljanje održivog mirovinskog sustava i rješavanja problema međugeneracijske nejednakosti. Omogućiti će se korisnicima obiteljske mirovine pravedniji način izračuna mirovine. Proširiti će se krug umirovljenika koji mogu raditi do polovice radnog vremena i poticati će se dulji ostanak u svijetu rada i nakon 65. godine života kako bi se rad omogućio onima koji to žele. Jačat će se i dalje II. mirovinski stup i omogućiti ulaganja u infrastrukturne projekte. Podizati će se mirovine s ciljem da prosječna mirovina dosegne 50% od prosječne neto plaće, a da se istodobno umanje razlike među mirovinama.

Poticat će se dobrovoljnu mirovinsku štednju kako bi se mladima u budućnosti osiguralo višu razinu mirovina i dostojanstvenu starost.

2. PERSPEKTIVNA BUDUĆNOST

Konkurentna, vitalna i obrazovana Hrvatska

U novim okolnostima uzrokovanim pandemijom, Hrvatska svoj održiv rast i razvoj treba temeljiti na boljem korištenju svojih resursa, izvozno orijentiranom, zelenijem i pametnijem gospodarstvu, te na inovativnosti naših ljudi, čistim industrijama i novim tehnologijama koje imaju velik potencijal za otvaranje novih radnih mjesta. Hrvatska će svoj gospodarski oporavak i razvojni iskorak zasnivati na gospodarskim granama u kojima ima konkurentne prednosti. Država će poticati reindustrijalizaciju i razvoj temeljiti na cjeloživotnom učenju, na snažnoj podršci poduzetništvu, pametnim i čistim tehnologijama te digitalnoj i održivoj transformaciji gospodarstva. Vlada će staviti naglasak na razvoj sektora s potencijalom rasta, ali i voditi brigu o očuvanju radnih mjesta u strateški važnim sektorima.

2.1. GOSPODARSKI OPORAVAK I POSLOVNO OKRUŽENJE

Jednostavnije i jeftinije poslovanje gospodarstva

U razvojnom smislu Vlada je usmjerena na izgradnju konkurentnog socijalno-tržišnog gospodarstva koje se temelji na znanju, kreativnim industrijama i novim tehnologijama. Poticat će se Nacionalni inovacijski sustav, razvoj inovativnog poduzetništva i investicije u inovativne proizvode. Ulaganja u istraživanje i razvoj povećat će se u prvoj godini mandata s trenutnih 1% na 1,4% bruto domaćeg proizvoda, a do 2025. na europski prosjek od 2,5%. Administrativno i parafiskalno će se rasterećivati gospodarstvo radi daljnjeg stvaranja poticajnog i konkurentnog poslovnog okruženja.

Mirovinskim fondovima koji upravljaju s iznosom većim od 100 milijardi kuna, omogućit će se značajnija ulaganja u hrvatsko gospodarstvo, čime će se generirati kvalitetnije korporativno upravljanje, disperziju rizika i povećanje efikasnosti mnogih hrvatskih kompanija. Poticat će se njihovo uključivanje u privatizaciju javnih i državnih poduzeća te ulaganje u infrastrukturne projekte. Osim što će se na taj način pridonijeti povećanju prinosa mirovinskih fondova, povećat će se i transparentnost i djelotvornost poslovanja državnih tvrtki te će se pridonijeti razvoju tržišta kapitala. Objavit će se pripremljeni natječaji za dodjelu bespovratnih potpora poduzetnicima iz europskih fondova pri čemu nam je prioritetni cilj uvođenje visokih tehnologija po načelima Industrije 4.0. Nastavit će se poticati razvoj zadruga kao bitnih pokretača proizvodnje u ruralnim krajevima Hrvatske. Još veći fokus stavit će se na razvoj obrtništva, posebice tradicijskih i umjetničkih obrta. Provodit će se programe kreditiranja poduzetništva kroz HAMAG-BICRO uz povoljne uvjete i jednostavne administrativne procedure. Kroz već osigurane izvore financiranja omogućit će se jednostavne i jeftine kredite za studente koji žele ući u svijet poduzetništva i prije završetka fakulteta, i osigurati će im se svu potrebnu podršku kroz studentske poduzetničke inkubatore. Kroz izgrađene poduzetničke centre i inkubatore, akceleratora i poslovne zone, nastavit će se suradnju s općinama, gradovima i županijama radi unaprjeđenja poduzetničke infrastrukture i kako bi se kroz te institucije omogućila savjetodavna podrška novim i rastućim poduzećima.

Porezno rasterećenje građana i gospodarstva

Nastavit će se s poreznim rasterećenjima, vodeći računa o socijalnom kriteriju i o tome da se što više porezno rastereti građane s nižim primanjima, sukladno fiskalnim mogućnostima. Dodatno će se smanjiti stopa poreza na dobit za obveznike s godišnjim prihodom do 7,5 milijuna kuna, i to s 12% na 10%, čime će biti obuhvaćeno 93% svih poduzeća u Hrvatskoj odnosno njih više od 100 tisuća.. Radi olakšavanja poslovanja trgovaca i ugostitelja, blagajnički maksimum za male poduzetnike povećat će se s 30.000 na 50.000 kuna, a za srednje s 50.000 na 80.000 kuna. Ostavit će se mogućnost izbora plaćanja PDV-a i po plaćenim i po naplaćenim računima za sve obveznike, kao što je uvedeno za vrijeme posebnih okolnosti. Snizit će se stopa PDV-a na 13% za svu hranu te ukinuti porez na promet nekretnina. Provodit će se digitalizacija poreznih postupaka i administrativno rasterećenje poreznih obveznika te nastaviti s fiskalnom i funkcionalnom decentralizacijom. Unaprijedit će se regulacija rada društava i agencija koje se bave otkupom dospjelih potraživanja.

Nova likvidnost

Za oporavak gospodarske aktivnosti u narednom razdoblju osigurat će se dostatnu likvidnost gospodarstvu i nastaviti smanjivati administrativne i regulatorne prepreke. Kreirat će se nove i ojačati postojeće kreditne linije i time poduzetništvu, putem HAMAG – BICRO-a i HBOR-a, osigurati dodatnu likvidnost, inzistirajući pritom na minimalnoj kamatnoj stopi. Uvest će se garancijske sheme radi jačanja kolateralnih pozicija kod kredita, a sredstva za ove sheme osigurat će država, dok će se dio sredstava namaknuti zaduživanjem kod međunarodnih razvojnih banaka. Donijet će se planove za tranziciju energetski intenzivnih industrija radi transformacije tih industrija uz pomoć novih tehnologija prema klimatski neutralnom gospodarstvu. Osnovat će se Fond za alternativne oblike financiranja. Smanjit će se regulatorne prepreke za poticanje alternativnih i inovativnih oblika financiranja, jačati jamstvene institucije za olakšavanje pristupa financiranju te poduzetnicima olakšati pristup kapitalu. Radi izbjegavanja stečaja ili smanjivanja posljedica stečaja kada ga je nemoguće izbjeći, uspostaviti će se sustav „ranog upozoravanja“ za pružanje savjeta i podrške malom i srednjem poduzetništvu.

Poticanje industrije i inovacija

Ulagat će se dodatni naponi u smjeru nužne reindustrijalizacije našeg gospodarstva, na temelju novih tehnologija, kako bi se povećala industrijska proizvodnja i izvoz, dajući pritom prednost onim industrijskim granama u kojima Hrvatska može razviti konkurentske prednosti. To su prije svega informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT), kreativne industrije, proizvodnja računalne opreme, farmaceutskih proizvoda, strojeva, uređaja, metalnih proizvoda i namještaja, brodogradnja, kao i prehrambena industrija i turizam. Isto tako, jačat će se domaća vojna, kemijska, farmaceutska i automobilska industrija, koje su potvrda visoke tehnološke i stručne baze na kojoj se ove industrije razvijaju, i koje svoje proizvode usmjeravaju uglavnom na izvozna tržišta.

Usvojiti će se Nacionalna platforma za digitalizaciju industrije što će biti važan korak u daljnjoj transformaciji prema Industrij 4.0. Time će se poticati digitalizacija poslovnih i proizvodnih

procesa radi povećanja kvalitete, fleksibilnosti i učinkovitosti, smanjivanja ukupnih troškova proizvodnje i stvaranja “pametnih tvrtki”. Davat će se potpore postojećim radno intenzivnim industrijama – drvnoj, industriji tekstila, obuće i kože. Kako bi se povećala njihova produktivnost i konkurentnost, to će se raditi ponajprije kroz programe i kreditne linije HBOR-a, kao i kroz programe koji podržavaju nova tehnološka rješenja u proizvodnom procesu, a istodobno omogućavaju veću energetska učinkovitost. Sufinancirat će se kreativne industrije s naglaskom na inovacije.

Dodatno će se ojačati financijski okvir i nastaviti s pokrenutim mjerama i aktivnostima u smjeru poticanja inovacija, industrije i izvoza, jer su one temelj jačanja gospodarskog rasta na realnim i zdravim osnovama. Radi stvaranja preduvjeta za digitalnu transformaciju gospodarstva, osnovat će se Europski centar za inovacije, napredne tehnologije i razvoj vještina (ECINTV) kao jedinstvenu ustanovu („one-stop-shop“) koju će se umrežiti sa sličnim institucijama u zemljama Europske unije. Započet će se transformacija prema klimatski neutralnoj industriji, uz minimalne emisije stakleničkih plinova i primjenu načela kružnog gospodarstva. U tu će se svrhu sufinancirati razvoj inovativnog poduzetništva, u okviru nove financijske omotnice Europske unije i kroz već pripremljene natječaje. Nastavit će se s integracijom gospodarstva i akademske zajednice te sustav visokog obrazovanja staviti u funkciju pretvaranja inovativnih poduzetničkih ideja u stvarne proizvode visoke dodane vrijednosti. Osiguranim sredstvima iz europskih fondova, izvozno orijentiranim poduzetnicima ponudit će se jednostavne i jeftine financijske instrumente i bespovratna sredstva kao akcelerator rasta ukupnog izvoza.

2.2. RAVNOMJERAN REGIONALNI RAZVOJ I DECENTRALIZACIJA

Regionalni razvoj i europski fondovi

Za ravnomjerni regionalni razvoj cijele Hrvatske osigurat će se najmanje 20 milijardi kuna kroz teritorijalne strategije i europski Fond za oporavak. Nastavit će se provedba politike regionalnog razvoja čiji je cilj smanjivanje razlika u stupnju razvijenosti pojedinih regija, posebno onih ratom opustošenih. Proširit će se i nastaviti Projekt Slavonija, Baranja i Srijem te na taj način snažno utjecati na povećanje ulaganja u infrastrukturu i konkurentnost ovog vitalno važnog dijela Hrvatske. Po uzoru na projekt Slavonija, pokrenut će se značajna ulaganja u Dalmatinsku zagoru, Liku, Banovinu i Gorski Kotar te u razvoj otoka i ostalih područja kako bi se omogućio ravnomjeren razvoj Hrvatske. Nastavit će se s razvojem i provedbom novog pristupa teritorijalnom razvoju i iskoristiti ulogu velikih i srednjih gradova kao nositelja razvoja hrvatskih regija i povezati urbana i ruralna područja te osnažiti razvoj strateških partnerstava. Kroz suradnju s potpisnicama regionalnih razvojnih sporazuma poticat će se i razvoj sjevera Hrvatske, kako bi se ulaganjem u infrastrukturu i jačanjem gospodarstva građanima omogućio bolji život i veće plaće.

Za jačanje konkurentnosti hrvatskih regija ciljano će se usmjeravati nacionalna i europska sredstva, kao i sredstva iz ostalih izvora, za što će se izraditi teritorijalne strategije i intervencijske planove te provesti politike i strateške projekte regionalnoga razvoja. Ciljanim integriranim teritorijalnim ulaganjima, na temelju specijalizacije i povezivanja regija, nastaviti će se ulagati u ljude i inovacije kao ključne pokretače razvoja. Unaprijedit će se regionalnu

infrastrukturu i regionalne inovacijske i ekosustave za poduzetnike te poboljšati kvalitetu poduzetničkih potpornih institucija i poslovnog okruženja. Proaktivnim pristupom izravnim stranim ulaganjima, regionalnim potporama i omogućavanjem alternativnih izvora financiranja ojačat će se unutarnji potencijal rasta regija. Dodatnu podršku usmjerit će se u potpomognuta i brdsko-planinska područja radi njihove demografske revitalizacije, njihova održivog razvoja i ekonomske regeneracije ključnih sektora za njihov razvoj, poput turizma, prehrambeno-prerađivačkog i drveno-prerađivačkog sektora. Novim mjerama nastavit će se smanjivati socijalnu nejednakost, isključenost i siromaštvo te povećavati kvalitetu življenja i poslovanja na tim područjima. Razvojem koncepta pametnih sela ublažit će se depopulacijske procese te potaknuti društveno-gospodarski razvoj potpomognutih i brdsko-planinskih područja. Provođit će se Program integrirane fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova. Usvojit će se višegodišnji Program za financiranje projekata lokalne infrastrukture, ruralnog razvoja, poduzetništva i obrta na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina u okviru novog Operativnog programa za nacionalne manjine.

Razvoj pametnih i održivih otoka zasnivat će se na integriranom pristupu razvoju i održivom upravljanju otočnim resursima, uz uvažavanje njihovih specifičnosti vezanih za promet, energiju, sigurnost i prevenciju rizika te dostupnost infrastrukture i javnih usluga. Uvođenjem strukturnih promjena u otočna gospodarstva, jačat će se sposobnosti i otočne kapacitete za provedbu inovativnih rješenja. Time će se odgovoriti na ključne društvene izazove na području klimatskih promjena i zaštite okoliša, čiste energije i prometa te zdravlja i kvalitete života. Kako bi se dodatno oživjela otočna gospodarstva i život na otocima, naglasak će se staviti na digitalnu ekonomiju, turizam, dostupnost javnih usluga svim otočanima, obnovljive izvore energije, ribarstvo i proizvodnju te preradu hrane.

Ubrzana apsorpcija europskih fondova za razvoj Hrvatske

Hrvatska bi iz 750 milijardi eura vrijednog paketa pomoći za gospodarski oporavak država članica te kroz izmijenjen Višegodišnji financijski okvir, odnosno proračun Europske unije za razdoblje 2021. – 2027. na raspolaganju trebala imati više od 22 milijarde eura (što je preko 40% godišnjeg BDP-a Hrvatske). Od toga 9,4 milijarde eura odnosit će se na sredstva gospodarskog oporavka „EU za sljedeće generacije“, čime se može financirati potrebe podrške zaposlenicima, malim i srednjim poduzećima, digitalnu transformaciju te potpore sektorima u potrebi, od turizma do kulture. Preostalih više od 12,7 milijardi eura usmjerit će se iz fondova regionalne politike EU, ali i ruralnog razvoja i poljoprivrede. Time će se još intenzivnije financirati razvojne potrebe Hrvatske i ulagati u strateške ciljeve poput konkurentnog, inovativnog i digitalnog gospodarstva i društva. Ta vrlo izdašna sredstva usmjerit će se i u podizanje kompetencija državne i javne uprave te učinkovitosti pravosuđa, u obrazovanje, demografsku obnovu, zdrav, aktivan i kvalitetan život te u očuvanju kulturne baštine. Osim toga, iskoristit će se i druge mogućnosti koje su Hrvatskoj na raspolaganju za ublažavanje posljedica pandemije COVID-19, poput instrumenta SURE, u vrijednosti od 100 milijardi eura za države Europske unije. Zajmovi tog instrumenta koristit će se za očuvanje radnih mjesta i održavanje zaposlenosti.

Za ulaganje u nove tehnologije i modernizaciju slabije razvijenih krajeva izdvojiti će se 10 milijardi kuna kroz programe EU. Poticati će se malo i srednje poduzetništvo, inovacije u svim sferama društva, industrije u nastajanju te digitalizaciju i za to će se osigurati 25 milijardi kuna odnosno trećinu europske nove kohezijske omotnice. Financirat će se programe obrazovanja te razvoj zdravstvenih i socijalnih usluga za sve, s osobitim naglaskom na ruralne i otočne sredine te područja naseljena nacionalnim manjinama. Financirat će se osnivanje regionalnih centara za razvoj kreativnih industrija, poput industrije videoigara i razvoj robotike te u svakoj županiji osnovati integrirane centre za mlade. Nastavit će se s davanjem stipendija za studente slabijeg imovinskog statusa. Financijski će se podržavati razvoj industrija koje se temelje na čistim tehnologijama radi izgradnje niskouglijnog društva, a nastavit će se financirati okolišnu i vodno-komunalnu infrastrukturu. Podržavat će se projekti na lokalnoj i regionalnoj razini. Uložiti će se napor za zadržavanje sadašnje razine financiranja iz europskih fondova na 15% i njihovim korisnicima osigurati nesmetano financiranje. Pritom voditi će se računa o financijskom kapacitetu pojedine jedinice, kako bi se omogućilo što veće sufinanciranje iz državnih sredstava jedinicama kojima su sredstva iz državnog proračuna neophodna za financiranje europskih projekata, sve u skladu s kriterijima koja Vlada propisuje i mogućnostima državnog proračuna. Pojednostaviti će se i digitalizirati procedure te uspostaviti sustav upravljanja europskim fondovima po mjeri korisnika. Nastavit će se poticati održivost u provedbi europskih projekata jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kroz Fond za sufinanciranje provedbe europskih projekata na regionalnoj i lokalnoj razini.

2.3. ULAGANJE U OBRAZOVANJE, ZNANOST I ISTRAŽIVANJE

Reforma obrazovanja i razvoj ljudskih potencijala

Raditi će se na daljnjem unaprjeđenju sustava odgoja i obrazovanja kako bi se djeci i učenicima omogućio kvalitetniji odgoj i obrazovanje uz stjecanje temeljnih kompetencija, znanja i vještina za 21. stoljeće, kako prirodoslovno-matematičkih, tako i društveno-humanističkih. Cilj je pritom istodobno podići razinu opće naobrazbe, tehničke pismenosti i etičnosti, njegovanje izvrsnosti te učvršćivanje univerzalnih humanističkih vrijednosti i nacionalnog identiteta. Vlada će biti usmjerena na sustavan odgoj i obrazovanje kao javno dobro usklađeno s najvišim kulturnim i civilizacijskim vrijednostima te na harmoničan i cjelovit razvoj djece i učenika. Graditi će se poticajno i afirmativno školsko ozračje u čijem je središtu cjelovita osoba te moderan i uključiv (inkluzivan) odgojno-obrazovni sustav koji vodi računa o svakom učeniku te potiče kreativnost i nagrađuje izvrsnost. Napori u sustavu obrazovanja ići će u smjeru poticanja cjeloživotnog učenja i razvoja obrazovnog sustava koji pridonose konkurentnosti ekonomije.

Osigurati će se kvalitetan odgoj i obrazovanje od najranije dobi te povećati obuhvat djece u vrtićima od 4. godine do polaska u osnovnu školu. Unaprijediti će se obrazovnu reformu, nakon temeljite analize onoga što je dosad učinjeno, uz naglasak na razvoju temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje. Nastavit će se povećavati izdvajanja za obrazovanje, osiguravati besplatne udžbenike za učenike, digitalizirati obrazovni sadržaj i povezivati obrazovanje s tržištem rada što će ostati jedan od ključnih prioriteta Nacionalnog programa reformi. Jasno će se definirati nacionalni okvir i standard vrednovanja za različite razine sustava i modernizirati

obrazovni proces uključivanjem novih znanstvenih spoznaja i tehnološkog napretka te stavljanjem naglaska na problemski i istraživački usmjerenu nastavu.

Postupno će se uvoditi cjelodnevna nastava za učenike osnovnih škola što će izravno pridonijeti poboljšanju obrazovnih postignuća učenika, osiguravanju jednakih mogućnosti svim učenicima, poboljšanju dobrobiti učenika i njihovih obitelji te povećanju autonomije i odgovornosti škola.

Poboljšat će se materijalni i društveni status neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti te unaprijediti sustav njihovog nagrađivanja. Na taj će se način nastaviti s uspostavom sustava rasta plaća temeljenim na kriterijima kvalitete te dodatno razviti sustav poticanja nagrađivanja izvrsnosti.

Vlada će biti raditi na održavanje sustava kvalitete kroz sustavno provođenje vanjskog vrednovanja (nacionalni ispiti, matura, PISA, TIMMS, PIRLS) te unaprjeđivanje sustava vrednovanja. Osigurat će se veće korištenje europskih fondova za ulaganje u infrastrukturne kapacitete osnovnih i srednjih škola, kako bi se osigurali jednaki uvjeti za sve učenike u Hrvatskoj, bez obzira na mjesto stanovanja ili društveno-ekonomski status. Financirat će se pomoćnike u nastavi, stručne komunikacijske posrednike, osobne asistente, tumače znakovnog jezika te videće pratitelje za učenike s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom.

Pokrenut će se projekt STEM Hrvatska vrijedan dvije milijarde kuna i STEM laboratorijem opremiti svaku školu u Hrvatskoj do kraja mandata kako bi se mladima osiguralo vještine i zapošljavanje u novim industrijama te pružilo podršku inovativnim industrijama. Izgradit će se STEM kampus uz pomoć europskih fondova. U svakoj će se županiji izgraditi i opremiti multimodalne i integrirane centre za mlade. Uspostavit će se Nacionalni robotički centar i regionalni centri za razvoj robotike te povezivanje robotike i industrije.

Visoko obrazovanje, znanost i istraživanje

Povećat će se sredstva i poticati kvalitetu hrvatske znanosti i visokog obrazovanja, a posebno će se poticati povezivanje znanosti, istraživanja i gospodarstva. Razvijat će se studentski standard, infrastrukturu i rad te sveučilišne gradove diljem Hrvatske kao rasadnike znanja i talenata. Stipendirat će se mlade i usmjeravati ih u zanimanja budućnosti te osigurati nastavak besplatnog obrazovanja za sve uspješne studente javnih visokih učilišta. Donijet će se nova Strategija znanosti i obrazovanja koja će sadržavati realno ostvarive ciljeve, mjere i aktivnosti te rokove i sredstva za njihovu provedbu. Donijet će se novi temeljni zakon koji će sustavno i sveobuhvatno urediti cijeli sustav znanosti i visokog obrazovanja, uključujući i uređenje sustava za osiguranje kvalitete.

Na odgovarajući način dodatno će se definirati i urediti opseg autonomije sveučilišta. Kako bi svi pridonijeli pripremi novog zakonskog i strateškog okvira, u dijalog će se uključiti cijelu akademsku zajednicu. Jačat će se znanstvene centre izvrsnosti na STEM području te osigurati odgovarajuću financijsku potporu znanstvenim centrima izvrsnosti na području društveno-humanističkih znanosti koja su od strateškog značaja za Hrvatsku i njegovanje nacionalnog identiteta. O snažit će se jedinstven sustav praćenja, vrednovanja i financiranja znanstvenih

časopisa radi osiguravanja besplatnog pristupa rezultatima domaćih znanstvenih istraživanja cijelom hrvatskom društvu. Povećat će se sredstva za znanstvene projekte, uključujući projekte povezivanja domovinske i iseljene Hrvatske u znanosti i visokom obrazovanju.

Poticanje strukovnog obrazovanja i obrazovanja odraslih

Nastavit će se reformu strukovnog obrazovanja i obrazovanja odraslih, ubrzati i unaprijediti izradu kurikuluma za stjecanje kvalifikacija potrebnih tržištu rada. Uspostavit će se čvrst okvir potpore školama i poslodavcima (mentorima). Nastavit će se s uspostavom centara kompetentnosti u strukovnom obrazovanju i s njihovim povezivanjem s gospodarstvom, kao i s usklađivanjem obrazovnih programa s potrebama tržišta rada. Stipendirat će se učenike srednjih strukovnih škola za deficitarna zanimanja, osobito u slabije razvijenim sredinama i regijama. Na temelju dobrih praksi osigurat će se financijski okvir u sljedećem programskom razdoblju te nastaviti korištenje europskih fondova radi inoviranja i razvoja sustava strukovnog obrazovanja i obrazovanja odraslih, bilo da se radi o izravnim dodjelama ministarstvima i agencijama ili otvorenim pozivima za strukovne škole i ustanove za obrazovanje odraslih. Radit će se na promociji i prepoznatljivosti strukovnog obrazovanja kao prvog izbora kod učenika osmih razreda. Izradit će se i donijeti mrežu strukovnih programa koja će biti optimalna i (samo)održiva s obzirom na potrebe lokalnog gospodarstva, broj učenika i programa.

Veće stipendije i bolji uvjeti studiranja i školovanja za mlade studente

Prepoznajući potrebe mladih te slijedeći trendove razvijenijih država nastavit će se s unaprjeđenjem obrazovnog sustava kako bi se mladima omogućilo školovanje za poslove budućnosti i pružila mogućnost da svoju karijeru započnu i ostvare u Hrvatskoj. Osigurat će se još 50.000 stipendija za različite kategorije naših učenika i studenata. Nastavit će se s politikom stipendiranja mladih kao demografske mjere, gdje se mladima nižeg socioekonomskog statusa ili studentima iz STEM područja osigurava dostupnost visokog obrazovanja. Poticat će se mjere za zapošljavanje i samozapošljavanje mladih. Studenticama roditeljama osigurat će se potpore za vrijeme trajanja njihova studija. Povećat će se minimalna studentska satnica.

2.4. DEMOGRAFSKA REVITALIZACIJA I BOLJI POLOŽAJ OBITELJI

Jačanje obitelji

Kroz populacijsku, poreznu, stambenu i socijalnu politiku jačat će se obitelj i svakog njenog člana te će se promicati ravnopravnost žena i muškaraca u društvu i na tržištu rada. Osigurat će se do kraja mandata roditeljske naknade u visini od pune plaće. Uvest će se 'Dječja kartica' kojom će se omogućiti brojne popuste i pogodnosti obiteljima s djecom. Do kraja mandata će se omogućiti ostvarivanje prava na doplatu za djecu bez podnošenja zahtjeva i udvostručiti dječji doplatu. Omogućit će se upis djece u vrtiće tijekom cijele godine, a kada se steknu proračunski uvjeti, osigurat će se besplatni vrtići za svu djecu roditelja čiji imovinski cenzus po članu obitelji ne prelazi 3000 kuna. Poboljšat će se materijalni status trudnica u slučaju komplikacija, kao i za vrijeme bolovanja za majke koje imaju djecu mlađu od tri godine. Nastavit će se poticati usklađivanje obiteljskog i poslovnog života. Omogućit će se uvođenje očinskog dopusta od 10 dana za rođenje djeteta radi uključivanja očeva u ranu skrb o djeci te

radi jačanja njihove uloge u aktivnoj skrbi o obitelji. Time će se i majkama omogućiti ravnopravnije sudjelovanje na tržištu rada. Za veću dostupnost usluga za svu djecu predškolske dobi nastaviti će se s izgradnjom i dogradnjom te ulaganjima u ustanove ranog i predškolskog odgoja. Svakom djetetu osigurati će se jednake mogućnosti za uključivanje u njihove programe, kako u gradovima tako i u ruralnim sredinama. Osim toga svako će dijete imati pravo koristiti program produženog boravka u vrtiću.

Demografska revitalizacija i ravnoteža poslovnog i privatnog života

Hrvatska će ostati solidarna i uključiva zemlja koja poseban naglasak stavlja na demografsku revitalizaciju i ravnotežu poslovnog i privatnog života. Kroz ciljana ulaganja iz europskih fondova graditi će se društvo koje se brine za sve društvene skupine, s posebnim naglaskom na najranjivije u društvu. Smanjivati će se nezaposlenost i jačati konkurentnost radno sposobnog stanovništva vodeći računa o tome da nitko ne bude isključen. Mladim obiteljima osigurati će se podršku kroz skrb za njihovu djecu od predškolske dobi i omogućiti će im se nesmetan razvoj i ravnotežu između poslovnog i privatnog života. Poticati će se izgradnju vrtića u što većem broju gradova i općina. Do kraja mandata Vlada će osigurati potporu za produljeni rad za još 200 vrtića te za cjelodnevnu nastavu u 100 škola diljem Hrvatske. Što većem broju građana će se osigurati pristupačnost kulturnih, sportskih i socijalnih usluga, kako kroz podršku projektima koji usluge dovode do korisnika tako i kroz poticanje razvoja *online* sadržaja. Za sve koji su u riziku od gubitka znanja i vještina potrebnih za moderno tržište rada osigurati će se drugu priliku te poticati zapošljavanje svih ranjivih skupina. Vaučerima će se pomoći uključivanju u društvo socijalno ugroženih mladih i osoba s invaliditetom kroz sufinanciranje njihovog bavljenja sportskim aktivnostima.

Mladi

Za poboljšanje uvjeta i kvalitete života za mlade donijet će se nacionalni program za mlade. Raditi će se na ispitivanju potreba mladih za kvalitetnije planiranje programa, natječaja i aktivnosti prilagođenih potrebama mladih u ruralnim i urbanim sredinama. Ojačati će se ministarstvo nadležno za mlade, poticati rad Savjeta za mlade Vlade Republike Hrvatske te voditi brigu o mladima s manje mogućnosti i mladim osobama s invaliditetom. Svaka mlada osoba s poslovnim projektom imati će pravo na 130 tisuća kuna za samozapošljavanje. Jačati će se mjera pripravnosti kao sigurnija mjera prvog zaposlenja, poticati će se poduzetništvo mladih, kao i njihovo zapošljavanje na neodređeno vrijeme, što je važno za ekonomsko osamostaljivanje i jačanje kreditne sposobnosti mladih. Za rješavanje stambenog pitanja mladih obitelji subvencionirati će se 20.000 novih stambenih kredita. Osigurati će se besplatan željeznički prijevoz djeci, učenicima i studentima. Kako bi se mlade više uključivalo u donošenje javnih politika koje ih se tiču, nastaviti će se jačati strukturirani dijalog s mladima i poticati njihovo veće uključivanje kroz savjete mladih u rad njihovih općina, gradova i županija. Povećati će se sredstva za udruge mladih i za mlade, kako bi se podržao što veći broj projekata za uključivanje mladih u društvo i na tržište rada. Vlada će posebno raditi na stvaranju većeg broja mogućnosti mladima u ruralnim sredinama koji se suočavaju s nedovoljno razvijenom prometnom i drugom infrastrukturom, ograničenim pristupom obrazovanju i zapošljavanju i

Internetu, kao i društvenim, kulturnim i sportskim sadržajima za mlade. Vlada će se brinuti o zdravlju mladih i poduzimati mjere u borbi protiv svih oblika ovisnosti.

2.5. RAZVOJ KULTURE, MEDIJA I SPORTA

Kultura

Donijet će se nove cjelovite zakone o financiranju kulture i obavljanju umjetničke djelatnosti, kao i novi zakon o kazalištima vodeći računa o svim nedostacima sustava uočenim tijekom pandemije bolesti COVID-19. Osigurat će se produljenje mjera potpore za one kulturne djelatnosti koje će dulje vrijeme zbog epidemije COVID-19 morati funkcionirati u promijenjenom obliku. Pokrenut će se Program bespovratnih potpora u visini od 50 milijuna kuna za financiranje kreativnih industrija iz europskih fondova. Kako bi se osigurala pravična naknada autorima i izvođačima u digitalnom okruženju, donijet će se novi Zakon o autorskom pravu. Povećat će se ulaganja u kulturu uključujući ulaganja u književne prijevode i mobilnost umjetnika, a podupirat će se koprodukcije na svim umjetničkim područjima radi poticanja izvrsnosti hrvatskih umjetnika i osiguravanja njihove prisutnosti i vidljivosti u Europi i svijetu. Realizirat će se cjelovita reforma politike prema knjizi. Povećat će se izdvajanja za pojedinačne filmske projekte, ulaganje u promociju hrvatskog filma, ali i realizaciju projekta izgradnje filmskog studija. Izgradit će se regionalne centre za razvoj kreativnih, digitalnih i audiovizualnih industrija i poticati razvoj novih srednjoškolskih i visokoškolskih programa koji će osigurati obrazovanje za nove poslove u kulturnim i kreativnim industrijama. Donijet će se novi cjelovit zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te i dalje ulagati u digitalizaciju kulturne baštine. U novoj financijskoj perspektivi financirat će se pripremljeni projekti obnove kulturne baštine.

Mediji

Zakonske okvire prilagodit će se novim društvenim izazovima, u skladu s cjelokupnom promjenom konzumiranja medija, koji zbog svog društvenog utjecaja imaju relevantnu ulogu i odgovornost. Cilj je ojačati povjerenje u medije poticanjem veće transparentnosti, odgovornosti i integriteta. Štitit će se temeljne slobode i načela novinarstva i osigurati daljnji razvoj medija. Donijet će se novi Zakon o elektroničkim medijima. Zakonom će se potaknuti transparentnost poslovanja, pogotovo vlasništva pružatelja elektroničkih usluga. Osigurat će se veću razinu transparentnosti izvora financiranja, kao i financiranje iz državnih i javnih tijela vlasti i poduzeća, kao i javna objava vlasničkih struktura, podataka o financiranju i dostavu izvadaka iz registra. Uspostavit će se novi poticajni okvir za daljnji razvoj elektroničkih medija u skladu s vrlo brzim tehnološkim razvojem i potrebama prilagodbe suvremenim trendovima te će se pripremiti novi Zakon o elektroničkim medijima koji je već prošao javnu raspravu. Donijet će se izmjene Zakona o medijima i predložiti model potpore distribuciji tiskanih medija. Nastavit će se poticati i razvijati javne medije – Hrvatsku radioteleviziju i HINA-u osiguravajući im neovisnost i stabilno financiranje. Ulagat će se u povećanje dostupnosti usluga elektroničkih medija osobama s invaliditetom. Omogućit će se financiranje nastavka programa poticanja kvalitetnog novinarstva putem Agencije za elektroničke medije, a poticat će se i razvijati programe medijske pismenosti.

Sport

Nastavit će se s uspostavom jasnih i transparentnih kriterija vrednovanja programa javnih potreba u sportu i uspostaviti kategorizacije sportova te sustav vrednovanja rada sportskih saveza. Radit će se na poreznom rasterećenju sporta te na boljem radnom statusu trenera. Poticat će se uključivanje u sportske aktivnosti od najranije dobi te daljnji razvoj amaterskog sporta. Poboljšat će se i unaprijediti status klubova koji su temelj organiziranog bavljenja sportom, osobito djece i mladih. Osigurat će se veću potporu programima zdravstveno-usmjerenog tjelesnog vježbanja čime će se poboljšati zdravstveni status građana, uključujući daljnji razvoj sporta u okviru odgojno-obrazovnog sustava. Aktivno će se skrbiti o sportašima kroz mjere dual karijere sportaša. Poticat će se školovanje i stjecanje kvalifikacija vrhunskih sportaša, omogućiti bolje usklađivanje školskih obveza i sportske karijere te uvesti državne stipendije za vrhunske sportaše, kao i osigurati mirovinsko i zdravstveno osiguranje za vrhunske sportaše prema jasnim kriterijima. Ulagat će se u bolju povezanost sektora sporta s drugim granama gospodarstva (turizam, zdravstvo). Nastavit će se sufinancirati održavanje velikih sportskih manifestacija u Hrvatskoj, obnavljati ili izgrađivati objekte sportske infrastrukture i provesti mjere za očuvanje radnih mjesta u sektoru sporta.

3. EKONOMSKA SUVERENOST

Samodostatna, održiva i zelena Hrvatska

Pandemija koronavirusa razotkrila je ranjivost nacionalnih gospodarstava na vanjske šokove u globaliziranoj ekonomiji te ukazala na nužne promjene razvojnog modela. Oporavak i transformacija hrvatskog gospodarstva trebaju se temeljiti na samodostatnosti u proizvodnji hrane i energije te na održivom korištenju prirodnih resursa, kako bi se dodatno ojačala ekonomska suverenost. Vlada će se pritom voditi odgovornošću prema budućim generacijama, kako bi im se ostavio očuvan okoliš, nastojeći pomiriti gospodarske i ekološke ciljeve. U tu svrhu, ubrzat će se tranzicija prema niskougljičnom gospodarstvu i tako povećati energetska samodostatnost, suzbijati će se klimatske promjene i osigurati jeftinija energija. Razvijati će se održiv turizam, unaprijediti sustav prostornog uređenja i poticati energetske učinkovitost zgrada radi ušteda energije.

3.1. SAMODOSTATNOST U HRANI I NISKOUGLJIČNA ENERGETSKA TRANZICIJA

Jačanje hrvatskog sela i poljoprivrede

Nastavit će se objedinjavanje zemljišnih knjiga i katastra, kako bi se stekao bolji uvid u raskorak između podataka o imovinsko-pravnim odnosima i stanja na terenu. Poticati će se očuvanje jedinstva naslijeđenog zemljišta s obzirom na rascjepkanost većine pojedinačnih poljoprivrednih posjeda na male i proizvodno teško iskoristive parcele. Država i lokalna samouprava snažnije će se angažirati u hitnoj provedbi komasacijske razmjene malih čestica. Pri HBOR-u će se uspostaviti specijalizirana financijska podrška u poljoprivredi kako bi poljoprivrednik mogao neometano provoditi razvojne projekte i kako bi se osigurala zaposlenost i likvidnost u slučaju poremećaja te pomoglo i ubrzalo udruživanje u provedbi zajedničkih projekata.

Povećat će se poljoprivredna proizvodnja sa sadašnjih 17 milijardi kuna na 22 milijarde kuna, kao i udio mladih poljoprivrednika s 13% na 20% uz osiguranje dodatne podrške putem preraspodjele izravnih plaćanja i osiguranja većih investicijskih potpora. S obzirom na to da Hrvatska oko 40% svojih potreba za svinjskim mesom nadomješta mesom iz uvoza, povećat će se proizvodnja svinjskog mesa za 40%. Ulaganjem u izgradnju reprodukcijjskih centara i modernizaciju svinjogojskih farmi, povećat će se broj krmača za 25.000, što će pridonijeti povećanju proizvodnje za 500.000 tovljenika. Ulaganjima u povećanje osnovnog stada i modernizacijom govedarskih farmi do kraja mandata povećat će se proizvodnja u govedarstvu za 20%.

Podizanjem i modernizacijom 2.000 hektara trajnih nasada voća povećat će se samodostatnost u proizvodnji voća. Potaknut će se izgradnja 200 hektara zaštićenih prostora (staklenika i plastenika) za proizvodnju voća i povrća koja je uglavnom sezonskog karaktera te se samo manji dio odvija u zaštićenim prostorima. Potporom iz Programa ruralnog razvoja osigurat će se investiranje u povećanje kapaciteta modernih zaštićenih prostora uključujući sustave za navodnjavanje, prehranu, grijanje i zaštitu. Izgradnjom 20 regionalnih rashladnih, skladišnih i

distribucijskih centara za voće i povrće osigurati će se vertikalno povezivanje poljoprivrednih proizvođača, distributera i tržišta. Navodnjavane površine iz sustava javnog navodnjavanja povećat će se za 50% do kraja mandata. U provedbi je trenutno 17 projekata javnog navodnjavanja koji obuhvaćaju poljoprivredne površine oko 7.000 hektara, investiranjem i proširenjem sustava u nove sustave navodnjavanja udvostručit će se poljoprivredne površine na 14.000 hektara te osigurati posebne potpore za sufinanciranje opreme za navodnjavanje poljoprivrednicima.

Poboljšat će se nadzor sustava poticaja i pratiti njihova svrhovitost i učinkovitost. Osigurati će se povoljne kredite za investicije u primarnu poljoprivrednu proizvodnju, preradu i šumarstvo. Do kraja 2021. udvostručit će se broj poljoprivrednih proizvođača koji osiguravaju poljoprivrednu proizvodnju. Uspostavit će se poseban financijski instrument kojim će se malim poljoprivrednim gospodarstvima, osobito mladim poljoprivrednicima, omogućiti kupovinu poljoprivrednog zemljišta po povoljnim uvjetima. Ulagat će se i posebno poticati sve oblike ekološke poljoprivrede te na taj način dodatno jačati održivost poljoprivrede. Povećat će se broj proizvođačkih organizacija sa 17 na 30 uz provedbu Nacionalne strategije za operativne programe proizvođačkih organizacija u sektoru voća i povrća. Pokrenut će se 2.000 novih projekata za diversifikaciju nepoljoprivrednih djelatnosti i korištenje obnovljivih izvora energije, kao i nastavak poticanja plasteničke proizvodnje te obnovu sjemenarske proizvodnje i rasadništva. Izradit će se nacionalnu inventuru šuma i šumskog zemljišta radi boljeg i učinkovitijeg upravljanja resursima, kao i multifunkcionalnog načina korištenja resursa šuma, radi većeg doprinosa gospodarstvu, razvoju ruralnih sredina i poboljšanju ekonomsko-socijalnog položaja lokalnog stanovništva.

Za potrebe pašarenja dodijelit će se 200 tisuća hektara bruto površine šumskog zemljišta. Oblikovat će se dugoročnu strategiju i model gospodarenja šumama privatnih šumoposjednika uz ostvarivanje interesa za sveobuhvatnu zajednicu. Staviti će se u funkciju pašarenja sve prihvatljive površine šumskog zemljišta, koje su potrebne za povećanje opsega i učinkovitost poljoprivredne djelatnosti, poglavito stočarske proizvodnje.

Osigurati će se primjeren status prerade drva i proizvodnje namještaja u nacionalnoj prerađivačkoj industriji kojega će pratiti neprekidne i njihovom statusu primjerene mjere potpore. Povećat će se energetska učinkovitost u javnom sektoru na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini kroz uporabu zelenih energenata na bazi drvne biomase. Uspostavit će se jedinstvenu lovnu politiku radi afirmacije lovstva kao gospodarske i turističke djelatnosti.

Razvoj ribarstva

Osiguravat će se i dalje potrebna sredstva za produktivna ulaganja u infrastrukturu, zaštitu resursa, unaprjeđenje prerade i stvaranje dodane vrijednosti, a osobitu pozornost posvetit će se očuvanju malog priobalnog ribolova. Financijskim instrumentima omogućit će se povoljno financiranje i povećati proizvodnju u ribarstvu za 20% do kraja mandata. Obnoviti će se, rekonstruirati i izgraditi dvadesetak ribarskih luka čime će se riješiti kompletan problem iskrcavanja i priveza brodova. Uložiti će se 45 milijuna eura u akvakulturu i na taj način povećati proizvodnju za oko 25%. Uložiti će se u diversifikaciju i dodavanje više vrijednosti proizvodima

ribarstva, a održivim upravljanjem resursima smanjit će se pritisak na raspoložive resurse bez restriktivnih mjera za naše ribare.

Energetska samodostatnost i tranzicija na čistu energiju

Energetski sektor zadnjih godina bilježi velike promjene, prvenstveno vezane za njegovu dekarbonizaciju i veće usmjeravanje na obnovljive izvore energije i korištenje čistih tehnologija. Cilj je Vlade da gospodarstvu kroz energetske i ekološku tranziciju osigura kvalitetniji i održiviji rast, građanima čišću i dostupniju energiju, a budućim naraštajima zdraviji okoliš i očuvan planet na kojemu će moći živjeti.

Transformacijom Rafinerije Sisak i realizacijom projekta biorafinerije u narednom razdoblju dodatno će se povećati konkurentnost INA-e u regionalnim okvirima. Usporedno sa spomenutim procesima, nastavit će se s aktivnostima analize i procjene rada povrata INA-e u hrvatsko vlasništvo. Dovršit će se projekt izgradnje LNG terminala na Krku kao nacionalni strateški projekt koji će pridonijeti smanjenju energetske ovisnosti kroz diversifikaciju dobavnih pravaca. Vodit će se računa o izgradnji, modernizaciji i kreiranju robusne i zaštićene energetske infrastrukture koja će omogućiti sigurnu opskrbu energijom i stvoriti pretpostavke daljnjeg razvoja niskougljičnog i samodostatnog gospodarstva, a time i jačati ekonomsku suverenost države.

Aktiviranjem modela tržišne premije i periodičkim aukcijama višestruko će se povećati kapacitete iz obnovljivih izvora energije s postojećih 900 MW na oko 2.250 MW, poglavito na području fotonaponskih elektrana i vjetroelektrana. Posebnu će se pozornost usmjeriti na razvoj alternativnih izvora energije i jačanje istraživanja, razvoja i komercijalizacije proizvoda i usluga u energetske sektoru te na omogućavanje primjene novih tehnologija u Hrvatskoj. Nastavit će se s projektima iskorištavanja geotermalnih izvora energije te će se pokrenuti program korištenja vodika i vodikovih tehnologija. Detaljno će se istraživati i učinkovito koristiti potencijale ugljikovodika na kopnu i moru te na taj način dugoročno povećati samodostatnost u proizvodnji. Nastavit će se s provedbom europskog energetske zakonodavstva koje će se još snažnije okrenuti građanima i poduzetnicima kako bi oni aktivno sudjelovali u energetske tranziciji. Uspostavit će se sustav praćenja najvažnijih pokazatelja vezanih za Integrirani energetske i klimatske plan te nastavak strateškog planiranja.

Vodno gospodarstvo

Nastavit će se s reformom vodnokomunalnog sektora, modernizacijom i izgradnjom vodnokomunalne infrastrukture uz pomoć sredstava iz europskih fondova i nacionalnih izvora te na taj način građanima omogućiti kvalitetnu vodoopskrbu i odvodnju. Smanjivat će se gubitke u vodoopskrbnom sustavu povećanjem financiranja programa i inovativnih rješenja. Izgradnjom dodatnih vodoopskrbnih pravaca kao i posebnim programom za povećat će se opskrbu vodom u slabije razvijenim područjima i na jadranskim otocima. Integrirat će se lokalne vodovode u sustav javne vodoopskrbe i na taj način uravnotežiti standard kvalitete vode na tim područjima. Pokrenut će se sustav praćenja učinkovitosti poslovanja javnih isporučitelja vodnih usluga u suradnji s Hrvatskim vodama i Vijećem za vodne usluge. Donijet će se Plan upravljanja vodnim područjima kao strateški dokument koji definira politiku upravljanja

vodama u razdoblju od 2022. do 2027. godine. Nastavit će se strateške projekte izgradnje sustava obrane od poplava na području Karlovačke, Sisačko-moslavačke i Zagrebačke županije te trajno riješiti problem plavljenja tih područja i time zaštititi naše građane i njihovu imovinu.

Zaštita prirodnih resursa i borba protiv klimatskih promjena

Uz očuvanje izvornih prirodnih vrijednosti, glavni ciljevi politike zaštite prirode bit će očuvanje bogatstva biološke raznolikosti te vrijednosti proizišlih iz višestoljetne tradicije korištenja prostora, vrednovanja i zaštite našeg bogatog kulturnog i povijesnog naslijeđa. Proglasit će se Park prirode Dinara te tri posebna rezervata na Neretvi. Donijet će se Strategiju niskougljičnog razvoja Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu i petogodišnji Akcijski plan kojima će se dugoročno usmjeriti gospodarski i socijalni razvoj prema društvu s niskim emisijama stakleničkih plinova. Uvest će se mjere prilagodbe u potencijalno ranjive sektore na klimatske promjene (obnovljivi izvori energije, poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo, vodno gospodarstvo, infrastruktura).

Gospodarenje otpadom

Donijet će se novi Zakon o gospodarenju otpadom kojim će se propisati još ambicioznije ciljeve u gospodarenju otpadom radi jačanja kružnog gospodarstva. Smanjit će se mogućnost nastanka otpada tako što će se onemogućiti stavljanje na tržište dijela jednokratnih plastičnih proizvoda i zabraniti lagane plastične vrećice. Izradom Akcijskog plana za kružno gospodarstvo Hrvatska će se približiti ostvarivanju ciljeva Europskog zelenog plana. Ubrzat će se izgradnja preostalih centara za gospodarenje otpadom za obradu ostatnog dijela otpada, uz usporednu izgradnju novih sortirnica, kompostišta i ostalih postrojenja koja će omogućiti postizanje visoko postavljenih ciljeva razvrstavanja, uporabe i ponovnog korištenja otpada. Povećat će se stopa odvajanja miješanog komunalnog otpada i do kraja 2025. godine doseći ciljanu stopu od 55% uz kontinuirano sufinanciranje infrastrukture i edukaciju građana.

3.2. PROSTORNI RAZVOJ I TURIZAM U FUNKCIJI ODRŽIVOG RAZVOJA

Prostorno uređenje i graditeljstvo

Donijet će se Državni plan prostornog razvoja, kao i Prostorne planove Zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa (ZERP-a) i epikontinentalnog pojasa, koji su temeljni prostorni planovi za područje cijele Hrvatske, uključujući i morske pojaseve. Završit će se projekt uspostave Informacijskog sustava prostornog uređenja na državnoj, područnoj i lokalnoj razini čime će se osigurati uspostava sustava koji će biti kvalitetniji, transparentniji i brži, što je važno za planiranje prostora i realizaciju razvoja svih područja. Kroz nacionalnu infrastrukturu prostornih podataka (NIPP) prostorne će se planove integrirati s drugim prostornim informacijama te omogućiti digitalno javno samoposlužno korištenje. Objedinit će se u jedan postupak sve postupke donošenja prostornih planova i strateških procjena utjecaja na okoliš. Nastavit će se s programom društveno poticane stanogradnje. Razvijat će se zelenu infrastrukturu u urbanim područjima i nastaviti koristiti europske fondove za seizmičke i energetske obnove javnih, višestambenih zgrada i obiteljskih kuća, u okviru cjelovitih

projektnih rješenja. Nastavit će se pružati pomoć u sanaciji klizišta i za to osigurati potrebna sredstva.

Digitaliziran sustav zemljišne administracije

U sustavu zemljišne administracije, integracijom katastra i zemljišnih knjiga do kraja 2021. uvest će se jedan i jedinstveni postupak za građane i gospodarstvenike. Donijet će se Program obnove zemljišnih registara putem katastarskih izmjera za sva građevinska područja na kojima se odvija više od 80% gospodarskih aktivnosti. Kroz Nacionalnu infrastrukturu prostornih podataka prostorni planovi će se do kraja mandata integrirati s drugim prostornim informacijama što će omogućiti digitalno javno samoposlužno korištenje.

Održivi turizam

Turistički sektor čini gotovo petinu hrvatskog BDP-a, osigurava istovremeno prihode, ali njegova ranjivost predstavlja ugrozu za stabilnost hrvatskog gospodarstva, što je osobito vidljivo danas, kada se suočavamo s pandemijom koronavirusa. Vlada će nastaviti razvijati koncept održivog turizma, uz kontinuirano mobiliziranje poljoprivrednih i drugih kapaciteta. Vlada će stvoriti okvir za otvaranje novih radnih mjesta u turizmu i razvit će se nacionalni program sufinanciranja investicija u hotele i naselja te male obiteljske hotele radi izgradnje novih hotelskih soba. Kroz investicije od milijardu eura i otvaranje 3.000 novih radnih mjesta u zdravstvenom turizmu stvorit će se novu dodanu vrijednost hrvatskog turizma.

Donijet će se nova Strategija razvoja turizma i planirati razvoj održivog turizma u skladu s prostornim resursima planiranim u prostornim planovima, vodeći računa o zaštiti prostora, zaštiti prirode i okoliša te zaštiti kulturne baštine. Donijet će se i novi Strateški marketinški plan Hrvatske, koja će odrediti daljnji smjer naše i dosad uspješne promocije na inozemnim tržištima u kojemu će naglasak biti na brandiranju Hrvatske. Planiranje izgradnje novih turističkih kapaciteta bit će u skladu s prostornim, komunalnim i demografskim mogućnostima svakog područja, pri čemu će se voditi računa o dostojanstvenom životu domicilnog stanovništva, osiguranju dovoljno radne snage u turizmu i sl. Važan cilj bit će osigurati u turizmu gospodarske aktivnosti održive i dugoročne, s posebnim naglaskom na razvoj domaće poljoprivredne proizvodnje. Uspostavit će se povoljne financijske instrumente za veću konkurentnost našeg turističkog sektora. Poticat će se izgradnju regionalnih kongresnih centara, kao i izgradnju i obnovu lječilišnih centara što će pozitivno utjecati na produljenje sezone. Okrupnjet će se sustave upravljanja destinacijama uz povećanje učinkovitosti i profesionalizaciju usluge. Pozicionirat će se Hrvatsku kao destinaciju s 4 i 5 zvjezdica i poticati razvoj turističke ponude i konkurentnost hrvatskih privatnih iznajmljivača. Nastavit će se razvijati kontinentalni turizam te raditi na snažnijem povezivanju naših otoka s kopnom radi jačanja turizma na otocima.

Zračnu luku Franjo Tuđman pozicionirat će se kao najsnažnije regionalno zračno čvorište u jugoistočnoj Europi. Poticat će se jača komercijalizacija nacionalnih zračnih luka otvaranjem novih dalekih destinacija. Povećat će se aktivnosti na turističkoj promociji zemlje na financijski najsnažnijim tržištima. Potaknut će se širenje mreže nautičkih marina uz reorganizaciju rada ACI. Posebno će se razvijati nautički turizam, kroz razvoj novih marina i mega marina za velike jahte.

Ulagat će se u modernizaciju hrvatskog turizma, u povećanje kvalitete ponude i smještajnih kapaciteta te poticati investicije čiji se potencijal procjenjuje na 3 milijarde eura u narednih pet godina. Poseban naglasak u promociji stavit će se na zdravstveni turizam, koji je izuzetno važan za konkurentnost i za razvijanje cjelogodišnjeg turizma. Cilj je i umrežavanje Hrvatske sa sustavima zdravstvenog osiguranja drugih članica Europske unije.

4. OSNAŽENA DRŽAVNOST

Učinkovita, otporna i digitalna Hrvatska

Hrvatska se 2020. suočila s tri krize – globalnom zdravstvenom te gospodarskom krizom kao i s razornim potresom koji je pogodio Zagreb i okolicu. Takve su okolnosti pokazale stratešku važnost razvoja učinkovite javne uprave, digitalnih usluga, osobito u uvjetima ograničenog kretanja, te odgovornog vođenja javnih financija kao preduvjeta za veću otpornost gospodarstva na vanjske šokove. Poštujući trodiobu vlasti, Vlada će daljnjom reformom pravosuđa nastaviti jačati pravnu sigurnost, između ostalog i još odlučnijom borbom protiv korupcije. Boljim upravljanjem državnom imovinom i kvalitetnijim prostornim uređenjem stvorit će se poticajni okvir za poslovanje. Izgradnjom širokopojasne infrastrukture i dovršetkom “državnog oblaka” digitalna Hrvatska u potpunosti će zaživjeti.

4.1. UČINKOVITA, TRANSPARENTNA I OTPORNA DRŽAVA

Neovisno i učinkovito pravosuđe

Radit će se na učinkovitosti pravosuđa i na smanjenju broja neriješenih predmeta, skraćivanju trajanja sudskih postupaka i daljnjem osiguravanju uvjeta za rješavanje novih predmeta u razumnom roku. Daljnjim unaprjeđenjem organizacijskih i materijalnih uvjeta jačat će se nepristranosti, transparentnosti i profesionalnosti pravosuđa radi vraćanja povjerenja javnosti u pravosudni sustav. Radit će se na podizanju kvalitete pravosuđa kroz daljnje jačanje Pravosudne akademije te kroz prilagodbu njenog programa stvarnim potrebama pravosuđa. Nastavit će se ulaganja u pravosudnu infrastrukturu diljem Hrvatske, uključujući i sredstva namijenjena energetskej obnovi zgrada radi smanjena troškova njihova funkcioniranja, uključujući pravosudna tijela na području Dubrovnika, Šibenika, Splita, Zadra, Zagreba (gruntovnica i Općinski građanski sud), Kutine, Varaždina i Vinkovaca. S obzirom na to da se polovina sudskih postupaka odvija u Zagrebu i Splitu, nastavit će se s projektima “trga pravde” gdje će se na jednom mjestu okupiti većina pravosudnih tijela u tim gradovima i modernizirati njihovo funkcioniranje. U prvih šest mjeseci izmijenit će se Zakon o parničnom postupku radi njegova ubrzanja uz osnaživanje rasprave na daljinu i propisivanje okvirnih rokova za trajanje postupka. Izmijenit će se Zakon o odvjetništvu koji je već prošao prvo čitanje i na taj način bolje urediti obavljanje odvjetničkih usluga u Hrvatskoj. Radi boljeg funkcioniranja pravosuđa, modernizirat će se i normativni okvir za pravosudne profesije sudskih vještaka i stečajnih upravitelja. Osnaživat će se ove procese kojima se olakšava poslovanje poduzetnicima, rasterećuje sudove te jača konkurentnost gospodarstva.

Reforma kaznenog zakonodavstva i pravna sigurnost

Donijet će se novi Zakon o kaznenom postupku radi uvođenja još snažnijih procesnih alata za brži i djelotvorniji kazneni postupak. Novim Zakonom o izvršavanju kazne zatvora ubrzat će se postupak upućivanja osuđenika na izvršavanje kazne zatvora te urediti postupak elektroničkog nadzora. Osnažit će se alate za borbu protiv terorizma i novih oblika kaznenih djela počinjenih modernim tehnologijama.

Digitalizacija pravosuđa

Uvest će se elektronička komunikacija na svim sudovima što će omogućiti efikasniju razmjenu pismena, brže ostvarivanje prava i manje troškove postupaka. Funkcionalnost e-Komunikacije bit će dostupna i građanima čime će se povećati transparentnost vođenja sudskih predmeta. Sustav e-Spis (sustav za upravljanje sudskim predmetima) uvest će se na upravne sudove i Visoki upravni sud. Planira se uvođenje digitalne arhive sudova i državnih odvjetništava te proširenje korištenja videokonferencijske tehnologije na sudovima i državnim odvjetništvima. U svrhu povećanja učinkovitosti pravosudnog sustava planira se osiguranje tehničkih i zakonodavnih preduvjeta s ciljem uvođenja mogućnosti vođenja rasprava na daljinu što će doprinijeti i boljoj međunarodnoj suradnji i funkcioniranju sustava u uvjetima mogućeg novog vala pandemije. Planira se modernizacija sustava kaznene evidencije s ciljem njene interoperabilnosti sa sustavima država članica EU i Ministarstva unutarnjih poslova. Planira se daljnja modernizacija Zajedničkog informacijskog sustava zemljišnih knjiga i katastra (ZIS) s ciljem uspostave njegove interoperabilnosti s drugim državnim informacijskim sustavima što će omogućiti nove e usluge za građane. Implementirat će se nadogradnja sustava Sudskog registra kako bi sva korespondencija sa sudom bila u elektroničkom obliku.

Borba protiv korupcije

Nastavit će se odlučna borba protiv korupcije i osnaživat će se sva tijela koja u tim procesima sudjeluju. Poticat će se edukacija svih segmenata vlasti i društva kako bi se jačala vladavina prava i borba protiv korupcije. Uz kontinuiranu provedbu i nadogradnju postojećih antikorupcijskih mjera naš je cilj i stvaranje novih sustavnih rješenja za suzbijanje korupcije na svim razinama što treba podići svijest o štetnosti korupcije te je učiniti društveno neprihvatljivom. Usvojit će se nova Strategija borbe protiv korupcije za razdoblje 2021. – 2030. i prateći Akcijski plan, čiji će glavni cilj biti smanjenje rizika od pojave i prevencija korupcije. Ojačat će se USKOK radi podizanja učinkovitosti u suzbijanju korupcije i organiziranog kriminala (izmjena Zakona o USKOK-u) i osnažiti mu kapacitete radi osiguravanja uvjeta za što djelotvorniji rad.

Uložiti će se dodatne napore u provođenju Zakona o zaštiti zviždača i pružiti potporu svim nadležnim tijelima u provedbi zakona, koji smo donijeli kao jedna od prvih država članica Europske unije. Taj zakon treba pridonijeti jačanju pravne zaštite prijavitelja nepravilnosti i podići javnu svijest građana o nužnosti podnošenja prijave nepravilnosti radi zaštite javnog interesa. Unaprijedit će se normativni okvir za područje sukoba interesa i ukloniti nedostatke koji su vidljivi u praktičnoj primjeni postojećeg Zakona. Cilj je donijeti zakonski okvir koji će omogućiti daljnji iskorak prema kvalitetnijem i učinkovitijem sustavu prevencije sukoba interesa. Ukinut će se imunitet članovima Vlade za koruptivna kaznena djela koja se progone po službenoj dužnosti. Kao mjeru antikorupcijskog programa, uredit će se pravni okvir na području lobiranja, koje je trenutačno neregulirano, a potencijalno nosi korupcijske rizike.

Procesuiranje ratnih zločina

Za izgradnju pravednijeg društva potrebno je intenzivirati i dodatno pojačati rad svih institucija koje rade na procesuiranju svih ratnih zločina u Republici Hrvatskoj. U odnosima sa zemljama regije, a posebno sa Republikom Srbijom i dalje će se inzistirati na jačanju bilateralne suradnje

u svrhu procesuiranja ratnih zločina i pronalaska nestalih. S tim u vezi posebna će se pozornost posvetiti pitanju nestalih osoba te razmjeni popisa osoba optuženih ili osuđenih za ratne zločine. Kao i dosad, inzistirat će se na tome da se procesuiranje ratnih zločina provodi isključivo u skladu s međunarodnim pravom i na temelju njegovih načela zbog štetnih i neprihvatljivih posljedica primjene spornog srbijanskog Zakona o organizaciji i nadležnosti državnih organa u postupku za ratne zločine, kao i procesuiranje ratnih zločina.

Odgovorno upravljanje javnim financijama

Nastavit će se provoditi odgovornu fiskalnu politiku uravnoteženog proračuna i ubrzanog smanjenja udjela javnog duga u BDP-u, kao i s politikom odgovorne proračunske potrošnje, pri čemu će se posebna pozornost usmjeriti na produktivnije rashode koji su nužni za jačanje dugoročnog rasta, što se posebno odnosi na obrazovanje i kvalitetna te dobro usmjerena javna ulaganja. Nastavit će se sa strogom kontrolom rashodne strane proračuna, a sav višak prihoda koristit će se za smanjenje javnog duga. U srpnju 2020. Hrvatska je ušla u Europski tečajni mehanizam II i Vlada će nastaviti provoditi mjere na reformskim područjima za konačni ulazak Hrvatske u europodručje.

Funkcionalna i fiskalna decentralizacija

Za učinkovito funkcioniranje države nužno je postići kvalitetu višerazinskog upravljanja i transparentnost, pri čemu svaka razina treba kvalitetno obavljati povjerene joj ovlasti, oslušivati i odgovarati na potrebe građana. Vlada će razvijati partnerstvo s općinama, gradovima i županijama, uz suradnju i dijalog, funkcionalnu i fiskalnu decentralizaciju i provedbu projekata, na korist poduzeća i građana te razvoja svakog dijela Hrvatske.

Transparentnost javnih financija

Vlada će izmjenom Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi obvezati sve lokalne i regionalne jedinice na javnu odnosno internetsku objavu potrošenog javnog novca, na način da informacije budu lako dostupne i pretražive. Veća transparentnost i učinkovitost će se također osigurati jednostavnijim administrativnim procesima i njihovom digitalizacijom što je poticajno za razvoj poduzetništva, privlačenje ulaganja, podizanje konkurentnosti i stupnja ekonomskih sloboda, kao i za pružanje kvalitetnijih javnih usluga građanima. Cilj je na taj način jačati povjerenje građana, poduzetnika i ulagača u institucije, poticati veće sudjelovanje i utjecaj građana na politike te omogućiti djelotvornije suzbijanje korupcije što će pridonijeti vladavini prava i razvoju demokracije.

Modernizacija javne uprave

Izgradnja stabilnih i otpornih institucija podrazumijeva učinkovitu i digitaliziranu javnu upravu koja je servis i oslonac građanima. Podići ćemo razinu učinkovitosti tijela državne uprave. Uz postojeće 72 e-usluge, nastavit će se sa širenjem kataloga digitalnih usluga uz standardizaciju svih usluga kako bi bile jednako intuitivne za korištenje. Cilj je do kraja digitalizirati dodatne usluge, povezati baze podataka i registre kako bi se omogućila interoperabilnost sustava. Optimizirat će se odnosno ukinuti neučinkovite administrativne procese radi izgrađivanja djelotvornije javne uprave. Do kraja mandata cilj je doseći brojku od 2,5 milijuna građana koji

koriste sustav e-Građani, a uvest će se digitalni potpis za cijelu državnu i javnu upravu. Radi što kvalitetnije komunikacije s građanima, usvojit će se novi standardi za jasniju i pristupačniju javnu pismenu komunikaciju i dostupnost svih informacija na internetskim stranicama državne i javne uprave kao i u publikacijama namijenjenih širokoj javnosti, a osobito najugroženijim skupinama. U okviru usustavljenja javne uprave, ujednačit će se vizualni identitet i grafički standardi u svim sastavnicama državne i javne uprave.

Sustavno će se provesti reforma javne uprave. U prvoj fazi će se sadašnji broj lokalnih dužnosnika prepoloviti, a broj članova predstavničkih tijela smanjiti za petinu. Reformsku mjeru predstavljat će uređenje sustava plaća u državnoj i javnoj upravi, nadograđivanjem sustava upravljanja i razvoja ljudskih potencijala u javnoj upravi, uz transparentan, inovativan i odgovoran sustav zapošljavanja, nagrađivanja i napredovanja, čime će se trajno osigurati preduvjeti za učinkovito djelovanje javne uprave. Do kraja 2021. preustrojiti će se sustav jedinica lokalne i područne samouprave. U prvoj polovici mandata uspostaviti će se bazu podataka o financijskim i administrativnim kapacitetima i poslovima koji se obavljaju u jedinicama lokalne samouprave te definirati mehanizme suradnje radi njihovog povezivanja u funkcionalne cjeline. Na svim razinama državne i javne uprave osigurati će se transparentnost, osobito kod izrade proračuna i korištenja sredstava svih županija, gradova i općina, kao i poduzeća ili ustanova kojih su one osnivači. Poticati će se korištenje suvremenih sredstava službene komunikacije radi modernizacije uprave i upravnog postupanja, posebno u odnosu na građane i ostale korisnike javnih usluga. Nastaviti će se s učinkovitim korištenjem europskih fondova na području dobrog upravljanja u smjeru kvalitetnije digitalne državne infrastrukture i učinkovitijeg upravljanja ljudskim resursima.

Aktivacija za bolje upravljanje državnom imovinom

Nastaviti će se upravljati državnom imovinom i trgovačkim društvima u vlasništvu ili suvlasništvu države tako da se stvara dodana vrijednost, a racionaliziraju troškovi. Unaprijediti će se upravljanje i vođenje trgovačkih poduzeća, kako u smislu operativnog poslovanja, tako i investicija pri čemu će ključno biti stvaranje dodane vrijednosti gospodarstvu. Aktivirati će se nekretnine u vlasništvu države i time ostvariti milijardu kuna prihoda za državni proračun do kraja mandata. Postupno će se rješavati imovinsko-pravni odnosi između države i turističkih društava koji sukladno Zakonu o neprocijenjenom građevinskom zemljištu upravljaju kampovima. To će povećati prihod od kampova u državnom proračunu, proračunu jedinica lokalne i područne samouprave te Fonda za turizam, a trgovačkim društvima koja upravljaju kampovima omogućiti će ulaganja i investicije što će podići kvalitetu turističke ponude i povećati prihode od turizma. Nastaviti će se s privatizacijom trgovačkih društava u vlasništvu države koja nisu od strateškog interesa za Hrvatsku. Istovremeno, inzistirati će se na daljnjem unapređenju upravljačkih i nadzornih funkcija u pravnim osobama od posebnog interesa za državu, a sve s ciljem optimizacije njihova poslovanja i maksimalizacije koristi za državu. Prodajom udjela za 1,5 milijardu kuna smanjiti će se portfelj dionica i udjela pravnih osoba koje nisu od posebnog interesa.

Unaprjeđenje upravljanja kriznim situacijama

Učinkovit sustav civilne zaštite

Pandemija koronavirusa i aktivnosti na ublažavanju posljedica potresa u Zagrebu i okolici ukazali su na važnost izgradnje snažnog sustava domovinske sigurnosti, čiji je važan element i sustav civilne zaštite. U prvih šest mjeseci mandata izradit će se Strategija upravljanja rizicima od katastrofa. Imajući u vidu da je velik dio Hrvatske trusno područje, značajno će se ojačati i modernizirati Seizmološku službu, uključujući i sustav informiranja i edukacije građana. U prve dvije godine mandata odredit će se nacionalne kritične infrastrukture, sustavno ulagati u njihovu zaštitu te donijeti državni plan djelovanja civilne zaštite radi što kvalitetnije zaštite građana. U prvoj polovici mandat donijet će se novi zakoni o sustavu civilne zaštite, o protuminskom djelovanju, o eksplozivnim tvarima, proizvodnji i prometu oružja te o zaštiti novčarskih institucija. Izradit će se Nacionalni program protuminskog djelovanja te će se do 2022. u cijelosti razminirati područje Zadarske i Požeško-slavonske županije, a do kraja mandata razminirati više od 80% od preostalog minski sumnjivog područja u Hrvatskoj. Do kraja mandata modernizirat će se i nadograditi sustav za prijam žurnih poziva na broj 112. Pokrenut će se studij civilne zaštite na Visokoj policijskoj školi, izraditi arhitektonsko i građevinsko rješenje te izgraditi Nastavno nacionalno središte civilne zaštite u Jastrebarskom. Ažurirat će se Procjenu rizika od katastrofa i staviti u funkciju novi Operativni centar i četiri regionalna centra civilne zaštite. Do kraja mandata donijet će se novi Zakon o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti, Zakon o kritičnoj infrastrukturi, Zakon o zaštiti od požara te Strategiju razvoja sustava civilne zaštite. U segmentu državnih intervencijskih postrojbi civilne zaštite, do kraja će se mandata nabaviti pet novih višenamjenskih helikoptera te nastaviti s jačanjem modula za odgovor na kemijske, biološke, nuklearne i radiološke ugroze.

Vatrogastvo

Uz policiju, službe civilne zaštite i druge dionike sustava domovinske sigurnosti, vatrogasci imaju važnu ulogu u upravljanju krizama i prirodnim katastrofama te će Vlada nastaviti ulagati u opremanje, modernizaciju i razvoj vatrogastva.

Razvoj prometne infrastrukture

Prometna povezanost svih dijelova Hrvatske i razvijanje povezane infrastrukture ključni su za hrvatsko gospodarstvo i kvalitetu života građana. Nastavit će se s provedbom ključnih infrastrukturnih projekata, prije svega s izgradnjom te dovršetkom Pelješkog mosta te pristupnih cesta, kojima će se spojiti Dubrovnik i jug Hrvatske s ostatkom zemlje. Nastavit će se priprema i provedba cestovnih projekata s posebnim naglaskom na kapitalne projekte kao što su nastavak izgradnje obilaznice Omiš – Split, tunela Kozjak, druga cijev tunela Učka, brza cesta Farkaševac – Bjelovar – Virovitica, obilaznica Novog Vinodolskog, dionica Križišće – Žuta Lokva, cesta DC403 do luke Rijeka, Srijemska transverzala, projekat na koridoru Vc, kao i cesta na pravcu Dubrovnik – granica Crne Gore, rekonstrukcija DC5 (Daruvar-Grubišno polje) i sl. Realizirat će se infrastrukturni projekti za završetak izgradnje nacionalne cestovne infrastrukture u Zagorju, kao i brza cesta Varaždin – Ivanec – Lepoglava – Krapina,

zaobilaznica Nedelišće i brza cesta od Vrbanovca. Diljem Jadrana nastaviti će se ulaganja u modernizaciju i nadogradnju morskih luka od državnog, županijskog te lokalnog značaja.

Nastavit će se ulaganja u kapitalne infrastrukturne projekte lučkog sustava, s naglaskom na luke od osobitog međunarodnog značaja poput luka Dubrovnik, Ploče, Zadar i Rijeka. Osigurati će se dodatna sredstva iz europskih fondova za nabavku nove flote brodova, za nastavak rekonstrukcije i izgradnje lučkih infrastruktura i pristupnih cesta na svim otocima, u koje će se nastaviti ulagati i povezivati ih s kopnom. Modernizirati će se službe traganja i spašavanja na moru te nastaviti projekt digitalizacije cjelokupnog nacionalnog pomorskog sektora (uspostava Nacionalnog lučkog informacijskog sustava). Provesti će se projekt Nacionalnog sustava za prevenciju i suzbijanje onečišćenja mora. Osnaživati će se ulogu pomorstva u razvoju i konkurentnosti Hrvatske kroz politike i inicijative održivog rasta gospodarske aktivnosti na moru i u priobalju.

Istodobno, promovirati će se hrvatski pomorski sektor na europskom i svjetskom tržištu. Poticati će se razvoj visokih tehnologija i usluga u pomorstvu na temeljima tradicionalnih znanja i usvojenih sposobnosti, vodeći osobitu brigu o visokoj dostupnosti učinkovitih i modernih javnih usluga u pomorstvu, zaštiti morskog okoliša i sigurnosti plovidbe. Donijeti će se novi Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama, kao i Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Hrvatske za 2021. – 2027. Razvijati će se luke na unutarnjim plovnim putovima (Osijek, Sisak, Vukovar, Slavonski Brod) te promet na unutarnjim plovnim putovima Drave, Dunava i Save. Nastavit će se ulagati u infrastrukturu, sigurnost i zaštitu okoliša vodnih putova kako bi što bolje bio iskorišten potencijal za promet unutarnjim vodnim putovima, kao ekološki najprihvatljiviji vid prometa u kombinaciji sa željezničkim i intermodalnim prometom.

Nastavit će se s modernizacijom zračnih luka, kao i s obnovom te proširenjem pista u Osijeku, Pulji, Malom Lošinj, Rijeci i Zadru.

Završiti će se započeti željeznički projekti Dugo Selo – Križevci, Križevci – Koprivnica – državna granica te Hrvatski Leskovac – Karlovac, Vinkovci – Vukovar, Zaprešić – Zabok, Zagreb GK – Savski Marof te Virovitica – Pitomača. Završiti će se započeta priprema projektno-tehničke dokumentacije i očekuje se početak provedbe projekata na nizinskoj pruzi na dionicama Škrlevo – Rijeka – Jurdani, Oštarije – Škrlevo, Karlovac – Oštarije te Hrvatski Leskovac – GK Zagreb, Zabok – Lepoglava – Varaždin – Čakovec i drugi. U pripremi su projekti Dugo Selo – Novska, Okučani – Vinkovci, obilaznica Bibinja, spajanja ZL Split s Trogirom te izgradnja Ličke pruge, koji predstavljaju ulaganja od preko 21 milijardu kuna. Nastavit će se daljnja ulaganja u sigurnost željezničkog prijevoza, ponajprije kroz projekte rekonstrukcije i nadogradnje 95 željezničko-cestovnih prijelaza, kroz daljnju informatizaciju željezničkog sektora te interoperabilnost s drugim vidovima prijevoza. Nabavkom novih 40 elektromotornih vlakova obnoviti će se vozni park HŽ Putničkog prijevoza i na taj način modernizirati putnički željeznički promet. Daljnjim ulaganjima dati će se snažan poticaj razvoju logističkih terminala te razvitku cjelokupnog željezničkog sektora.

Razvijati će se nova rješenja i poticati inovacije u logistici i prometu, imajući na umu da intermodalni prijevoz tereta počiva na učinkovitom povezivanju svih vidova prometa, posebice cestovnog, željezničkog i pomorskog prometa. Prilagoditi će se integrirani javni prijevoz

putnika tako da putnik, koristeći primjerice autobus i vlak koji imaju jedinstveni i putniku prilagođeni vozni red, može stići na svoje krajnje odredište s jedinstvenom kartom. Ulaganjima će se potaknuti interoperabilnost svih oblika putničkog i teretnog prometa.

Ulaganjem u obnovu i osuvremenjivanje autobusnog voznog parka sa smanjenim emisijama CO₂, unaprijedit će se javni gradski i prigradski promet u svim hrvatskim županijama. Posebnu pozornost posvetit će se modernizaciji tramvajske infrastrukture i nabavci 60 tramvaja za Zagreb i 25 za Osijek te izgradnji novih tramvajskih remiza u oba grada.

Digitalizacija i razvoj širokopojasne infrastrukture

Ubrzat će se transformacija hrvatske javne uprave i gospodarstva daljnjom digitalizacijom i razvojem digitalnog društva stavljajući čovjeka u fokus zbivanja. Intenzivirat će se rad na izradi nove jedinstvene baze usklađenih podataka katastra i zemljišnih knjiga, koja će u digitalnom obliku, za svaku nekretninu, sadržavati sve tehničke podatke, kao i podatke o stvarnim pravima na nekretnini. Staviti će se u punu funkciju Centar dijeljenih usluga kojim će se postići puna interoperabilnost sustava, baza podataka i registara kojih je više od 500 i kojima upravljaju državna tijela. Time će se omogućiti uspostavu standardizirane platforme za povezivanje i poslovanje svih državnih tijela i daljnji razvoj digitalnih usluga. To će građanima i poduzećima omogućiti jeftinije, brže i kvalitetnije usluge. Gradit će se nacionalnu agregacijsku širokopojasnu infrastrukturu sljedeće generacije radi proširivanja pristupa širokopojasnom internetu velike brzine i za stvaranje jednakih pretpostavki za ujednačen digitalni razvoj. Do kraja mandata uspostaviti će se zajedno s trgovačkim društvima u državnom vlasništvu mrežu sigurnih i dostupnih podatkovnih centara najviše razine sigurnosti. Primijenit će se umjetnu inteligenciju u javnoj upravi i poticati njezin razvoj u gospodarstvu.

Do kraja mandata sve će škole postati e-Škole i nastaviti će se s digitalizacijom obrazovnog sadržaja kroz nastavak tog projekta, primjenjujući ga na sve škole u Hrvatskoj.

Provodit će se edukacije državnih i javnih službenika radi razvoja digitalnih vještina. Kako bi se razvijale digitalne vještine i smanjio digitalni jaz, kroz dvije godine provodit će se edukacije građana kroz sustav cjeloživotnog obrazovanja. Razvijati će se svi oblici pristupačnosti digitalnog sadržaja usmjerenih na sve građane, osobito na osobe s invaliditetom, i za to će se, do kraja godine, provesti edukacije državnih službenika o pristupačnosti mrežnih stranica. Kako bi Hrvatska postala prepoznata kao zemlja inovacija osobito kroz digitalne tehnologije te kako bi se omogućio daljnji razvoj IT sektora kao strateške grane domaće industrije, provest će se analize i osigurati preduvjeti za povećanje udjela IT sektora u BDP-u za najmanje 10% do kraja iduće godine.

S posebnom će se pažnjom voditi briga o zaštiti osobnih podataka u digitalnom okruženju, digitalnih identiteta, suzbijanju lažnih vijesti, govora mržnje i drugih oblika komuniciranja u digitalnom svijetu. Do kraja mandata u svim će se resorima u potpunosti provesti digitalizacija, osobito u zdravstvu, pravosuđu, kulturi, poljoprivredi, gospodarstvu, socijalnoj skrbi, radu i mirovinskom sustavu, poreznoj upravi, carini, geodetskoj upravi, resoru branitelja i drugima. Kako bi Hrvatska bila spremna za 4. Industrijsku revoluciju i Internet stvari omogućit će se razvoj mobilnog pristupa internetu kroz najnovije dostupne tehnologije, uključujući i 5G. Do

kraja mandata osigurat će se potpuno digitalno stvaranje i dostava dokumenata u svim administrativnim procesima države.

4.2. OBNOVA ZAGREBA I OKOLICE NAKON POTRESA

Razmjeri štete potresa u Zagrebu i okolici na preko 24 tisuće oštećenih zgrada (stambenih obiteljskih kuća, višestambenih zgrada, javnih zgrada i kulturnih ustanova, sakralnih objekata, bolnica, škola i visokih učilišta) dodatni su izazov za hrvatsko gospodarstvo. Cjelovit Zakon o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije Zagreba bit će usvojen na početku novog mandata i osigurat će pravičan pristup obnovi kuća i višestambenih zgrada. Novi zakon stvorit će preduvjete za cjelovitu obnovu i protupotresno učvršćenje zgrada, ali i za novu paradigmu razvoja glavnog grada podizanjem standarda prostornog planiranja i urbanizma. Na temelju tog zakona obnavljat će se Zagreb i okolne županije u narednom razdoblju.

5. GLOBALNA PREPOZNATLJIVOST Ponosna, sigurna i utjecajna Hrvatska

Snažan nacionalni identitet, sigurnost zemlje i međunarodni utjecaj temeljne su odrednice globalne prepoznatljivosti svake zemlje. Za Hrvatsku je to preduvjet za povećanje izvoza, privlačenje ulaganja, promicanje hrvatske kulture i jačanje međunarodnog položaja. Vođena domoljubnim vrijednostima i trajnom zahvalnošću za obranjenu slobodu, Vlada će štiti dostojanstvo Domovinskog rata i hrvatskih branitelja. Jačat će se sustav domovinske sigurnosti, štiti granice te ostvarivati strateške ciljeve – ulazak u Schengenski prostor, europodručje i OECD. Promovirat će se Hrvatsku kao sigurnu turističku i investicijsku destinaciju, jačati zajedništvo domovinske i iseljene Hrvatske te promicati interese Hrvata izvan Hrvatske, osobito u BiH.

5.1. UČVRŠĆIVANJE SUVERENITETA I NJEGOVANJE VRIJEDNOSTI

Branitelji kao čvrst oslonac domovinske Hrvatske

Provodit će se politike za zaštitu dostojanstva hrvatskih branitelja i digniteta Domovinskog rata. Uredit će se normativni proces reguliranja prava civilnih stradalnika iz Domovinskog rata. Intenzivno će se raditi na pronalasku osoba nestalih u Domovinskom ratu te unaprjeđivati hrvatski model traženja nestalih kako bi se omogućilo njihovim obiteljima da saznaju sudbinu svojih najmilijih. Radit će se na obrazovanju mladih naraštaja kako bi bili svjesni odakle dolaze i kamo pripadaju te koliko je važno poznavati povijest svoje zemlje za oblikovanje vlastitog identiteta. Donijet će se novi Nacionalni program psihosocijalne i zdravstvene pomoći za hrvatske branitelje, stradalnike i civilne stradalnike iz Domovinskog rata čime će se nastaviti štiti zdravlje i poticati psihosocijalno osnaživanje hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji. Ojačat će se provedbu preventivnih sistematskih pregleda i usvojiti novi program zapošljavanja koji će sadržavati mjere koje omogućavaju olakšanje i razvoj poslovanja te pomoć pri plasiranju proizvoda. Nastavit će se s izgradnjom veteranskih centara i pružati potporu osnaživanju braniteljskih udruga i braniteljskih zadruga, kao i sa stambenim zbrinjavanjem branitelja i članove njihovih obitelji.

Njegovanje kulture sjećanja na žrtve i smanjivanje podjela u društvu

Radit će se na smanjenju podjela u hrvatskom društvu, na temelju Dokumenta dijaloga s temeljnim polazištima i preporukama o posebnom normativnom uređenju simbola, znakovlja i drugih obilježja totalitarnih režima i pokreta, koji je rezultat rada Vijeća za suočavanje s posljedicama vladavine nedemokratskih režima. Uz izgradnju kulture sjećanja i iskazivanje pijeteta prema žrtvama, poticat će se i financirati povijesna istraživanja kako bi se rasvijetlila ona razdoblja hrvatske povijesti čija interpretacija uzrokuje podjele u hrvatskom društvu, što treba pridonijeti suzbijanju negacionizma u odnosu na ulogu i zločine svih nedemokratskih i totalitarnih režima. Hrvatska će nastaviti aktivno sudjelovati u radu Međunarodnog saveza za sjećanje na Holokaust.

Sigurnost

Jačanje hrvatske policije

Jačanjem Hrvatske policije podizat će se razinu unutarnje sigurnosti, borbe protiv kriminala i sigurnosti u prometu. Nastavit će se s djelotvornom zaštitom granica i sprječavanjem ilegalnih migracija uz poštovanje europske pravne stečevine i međunarodnih normi te s pripremanjima za ulazak u Schengenski prostor tehničkim opremanjem vanjske granice i većom interoperabilnošću s europskim sigurnosnim informacijskim sustavima. Nabavit će se nove bespilotne letjelice velikog i srednjeg dometa za nadzor granice te kompjutersku opremu za analizu rizika na granici. Provodit će se tehničko opremanje vanjske granice i uz postojećih 20 stacionarnih i 18 mobilnih sustava, postaviti dodatnih 10 stacionarnih sustava na vanjsku granicu s BiH. Radi djelotvorne zaštite naših granica, u prve dvije godine mandata povećat će se broj stacionarnih sustava za nadzor granice za dodatnih 20 i tako doseći broj od ukupno 70 stacionarnih sustava. Nastavit će se sa završetkom i modernizacijom druge tehničke i IT opreme te s provedbom sveobuhvatne međuresorne strategije za nadzor granice. Osigurat će se pokrivanje cijele granice telekomunikacijskom mrežom. Ostvarit će se interoperabilnost postojećih informacijskih sustava Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva vanjskih i europskih poslova i Ministarstva pravosuđa te ih dodatno osnažiti uvođenjem novih europskih informacijskih sustava, prije svega EES i ETIAS.

Snažnija Hrvatska vojska

Vlada će nastaviti s opremanjem i modernizacijom Hrvatske vojske. U prvih šest mjeseci završit će se započete kapitalne infrastrukturne projekte: Hrvatsko vojno učilište “Dr. Franjo Tuđman” u Zagrebu, Vojarna “204. brigade Hrvatske vojske” u Vukovaru i vojarna “Pukovnik Predrag Matanović” u Petrinji. Do kraja 2021. dovršit će se opremanje Hrvatske vojske borbenim vozilima Bradley. U okviru opremanja Hrvatske vojske višenamjenskim borbenim avionom do kraja mandata odabrat će se tip aviona, potpisati ugovor, započeti s obukom pilota i tehničara i pripremom prateće infrastrukture. Provodit će se opremanje i modernizacija Hrvatske vojske uključujući opremanje obalnim ophodnim brodom i opremanje višenamjenskim helikopterom BH-UH 60M. Ulagat će se u hrvatskog vojnika kao središte i najveću vrijednost obrambenog sustava, uključujući stalnu brigadu za vojnika, dočasnika i časnika radi daljnjeg poboljšanja materijalnih prava te uvjeta života i rada.

Vanjskopolitički prioriteti

Vlada će nastaviti Hrvatsku promicati kao srednjoeuropsku i mediteransku zemlju, učvršćenu članstvom u Europskoj uniji i NATO-u. Nakon prvog i uspješnog predsjedanja Vijećem Europske unije, Hrvatska će nastaviti ravnopravno suodlučivati o budućnosti Europske unije te i dalje biti usmjerena na ostvarivanje strateških ciljeva ulaska u Schengenski prostor i europodručje u što skorijem roku. Na području multilateralnih odnosa Vlada će aktivno djelovati u Ujedinjenim narodima, promičući interese Hrvatske i, kroz okvir Zajedničke vanjske i sigurnosne politike, stavove i interese Europske unije. Hrvatska će nastaviti biti aktivan čimbenik i u Organizaciji za europsku sigurnost i suradnju i u Vijeću Europe. Visoka vidljivost Hrvatske u multilateralnim forumima i organizacijama, poput Inicijative Kina+17, Inicijative

Tri mora, Međunarodne organizacije Frankofonije, Unije za Mediteran, Srednjoeuropske inicijative, Dunavske strategije ili Jadransko-jonske inicijative, pridonosi njezinoj globalnoj prepoznatljivosti, zastupanju hrvatskih interesa i jačanju odnosa s onim dijelovima svijeta koji nisu dovoljno pokriveni hrvatskom diplomatsko-konzularnom mrežom.

Vlada će ostati aktivno uključena u promicanje i ispunjavanje svih 17 Ciljeva održivog razvoja sadržanih u Programu UN-a za održivi razvoj 2030. Kroz širok koordinacijski nacionalni okvir Vlada će nastaviti s uključivanjem svih dionika u izradi i provedbi politika i mjera održivog razvoja. Jednako aktivno Vlada će biti uključena u provedbu Pariškog klimatskog sporazuma i ostati privržena ispunjavanju njegovih ciljeva.

Vlada će posvetiti punu pozornost njegovanju i jačanju bilateralnih odnosa, kako sa susjednim državama i svim europskim partnerima, tako i državama s drugih kontinenata. Vlada će na tragu Zagrebačke deklaracije nastaviti zagovarati politiku proširenja Europske unije na zemlje jugoistočne Europe, na temelju vrednovanja individualnih postignuća svake zemlje kandidatkinje ili potencijalne kandidatkinje. Vlada će ostati usmjerena na produbljivanje bilateralnih odnosa s globalno najutjecajnijim državama, prije svih sa SAD, Kinom i Rusijom, kao i s Kanadom, Japanom, Australijom, Južnom Korejom, Izraelom i drugim državama. Radi boljeg praćenja zbivanja u Africi i razvoja odnosa i dijaloga s Afričkom unijom, kao i boljeg pozicioniranja Hrvatske u Africi, najbržeg rastućeg kontinenta s velikim potencijalom za hrvatske izvoznike, otvorit će se veleposlanstvo u Etiopiji.

Kao članica NATO-a, Hrvatska će biti uključena u čuvanje mira i sigurnosti, zaštitu zajedničkih vrijednosti saveznica te promicanje demokratskih vrijednosti i suradnje na području vojnih i sigurnosnih pitanja. Pri ispunjavanju obveza koje proizlaze iz članstva u Sjevernoatlantskom savezu vodit će se računa o strateškom značenju sustava kolektivne obrane na temelju članka 5. Washingtonskog sporazuma, koji Hrvatskoj pruža dodatni sigurnosni štiti. Hrvatska će kao odgovorna članica NATO-a sudjelovati u multinacionalnim operacijama upravljanja krizama, prema potrebama i raspoloživim kapacitetima i po suglasnosti Hrvatskog sabora. Hrvatska će nastaviti davati svoj doprinos kooperativnoj sigurnosti i koristiti je za vlastitu zaštitu. To je osobito važno glede prijetnji koje nadilaze državne i kontinentalne granice, kao što su terorizam, širenje oružja za masovno uništenje i kibernetičko ratovanje.

Utjecajna i prepoznatljiva Hrvatska

Učvršćivat će se suverenitet Hrvatske kroz članstvo u Europskoj uniji i NATO-u te koristiti sve dostupne mehanizme za osnaživanje globalnog utjecaja Hrvatske, jačanja njene prepoznatljivosti i promicanja nacionalnih interesa. Aktivno će se zagovarati potrebe hrvatskih građana i gospodarstva u okviru pregovora o novom Višegodišnjem financijskom okviru Europske unije za razdoblje 2021. – 2027., kako bi se ta sredstva usmjerila prema ravnomjernom regionalnom i ruralnom razvoju te poljoprivredi, ali i novim prioritetima poput razvoja digitalnog društva, niskouglične energetske tranzicije i borbe protiv klimatskih promjena. Vlada će biti maksimalno angažirana na korištenju sredstava za oporavak i jačanje otpornosti koja će Hrvatskoj biti na raspolaganju kroz Plan oporavka „EU za sljedeće generacije“, te će u tu svrhu izraditi odgovarajuće Nacionalne planove. Radit će se na većoj prisutnosti hrvatskih stručnjaka i političara u europskim i međunarodnim organizacijama čime

se jača i hrvatski utjecaj u svijetu. Intenzivirat će se napori u gospodarskoj diplomaciji u funkciji gospodarskog oporavka, energetske neovisnosti, razvoja novih tehnologija i promocije kulture. Usmjerit će se posebna pozornost na aktivnosti jačanja gospodarskih i trgovinskih veza te otvaranje novih poslovnih prilika za hrvatske izvoznike. Uspostavit će se posebna ustanova koja će uskladiti sve aktivnosti za gospodarsku i kulturnu promociju Hrvatske u svijetu. Vlada će s pozornošću skrbiti o položaju Hrvata u Bosni i Hercegovini, kao i o hrvatskim nacionalnim zajednicama u susjednim zemljama.

Hrvati u Bosni i Hercegovini, susjednim zemljama i u iseljeništvu

Težište hrvatske vanjske politike prema Bosni i Hercegovini bit će zalaganje za ustavnu ravnopravnost Hrvata u BiH, kao i za unaprjeđenje njihova položaja i kvalitete života. Snažno će se podupirati sve projekte hrvatskih institucija koje doprinose očuvanju konstitutivnog statusa Hrvata u BiH (kultura, znanost, zdravstvo, branitelji – prava pripadnika HVO-a), ali i nastaviti senzibilizirati cjelokupnu hrvatsku i međunarodnu javnost s poteškoćama s kojima se Hrvati suočavaju u ostvarivanju svojih, ustavno i zakonski, zajamčenih prava. Ulaganjem u obrazovanje, povećanjem broja stipendija te potporom poduzetničkim inicijativama stvarat će se preduvjete za ostanak mladih ljudi. U svrhu gospodarskog napretka poticat će se bolju suradnju tvrtki iz Hrvatske i BiH te inicirati investicije hrvatskih kompanija u BiH. Jačat će se sve oblike suradnje – kulturne, obrazovne, gospodarske s Hrvatima u BiH, ali i programsku i projektnu suradnju s predstavnicima lokalne izvršne vlasti u BiH, gdje Hrvati nemaju svoje predstavnike.

Skrb o Hrvatima u susjednim i drugim europskim državama

Zagovarati će se prava hrvatskog naroda u susjednim zemljama prema načelu uzajamnosti, osobito u Srbiji, Sloveniji, Mađarskoj, Italiji, Austriji, Crnoj Gori i na Kosovu. Osnaživat će se administrativne i druge kapacitete zemalja jugoistočne Europe i podržati ih u ispunjavanju potrebnih kriterija za realizaciju njihovih europskih integracija. Radit će se na rješavanju otvorenih pitanja sa susjednim državama koja već duže vrijeme opterećuju međusobne bilateralne odnose na dobrosusjedskim načelima. Nastavit će se inzistirati na rješavanju otvorenih pitanja sa Srbijom (granica, pitanje nestalih i odštete stradalnicima Domovinskog rata, povrat kulturnog blaga i pitanje imovine hrvatskih poduzeća). Podupirat će se projekte koji će pridonositi očuvanju i razvijanju hrvatskog identiteta te poticati ostanak autohtonih hrvatskih zajednica u svih dvanaest država.

Zajedništvo domovinske i iseljene Hrvatske

Snažno će se podupirati suradnju i povezanost domovinske i iseljene Hrvatske poticati učenje hrvatskog jezika, osobito među mladima. Radit će se na afirmaciji hrvatskog iseljništva i zaštiti prava Hrvata izvan domovine, kao i na stvaranju poticajnih uvjeta za njihov povratak. Jačat će se odnosi s hrvatskim iseljništvom kroz osnaženu suradnju na zajedničkim projektima, pri čemu će mladi naraštaji potomaka hrvatskih iseljenika ostati prioritet. Nastavit će se osiguravati posebnu upisnu kvotu za upis u studentske programe na hrvatskim sveučilištima za pripadnike hrvatske nacionalne manjine i hrvatskoga iseljništva. Omogućavat će se učenje hrvatskog jezika na sveučilišnim tečajevima u Hrvatskoj i putem e-tečajeva hrvatskoga jezika.

Uključivat će se hrvatsko iseljeništvo u razvoj identiteta i branda Hrvatske. Pokrenut će se studijski i *master* programi na hrvatskim sveučilištima na engleskom jeziku. Jačat će se odnose s glavnim organizacijama i udruženjima Hrvata u iseljeništvu kroz zajednički realizirane projekte, potpore projektima i promicanje te jačanje hrvatskog identiteta u inozemstvu. Posebnim programima i projektima za sve uzraste mladih iseljenika olakšat će se očuvanje i prijenos hrvatskog identiteta i tradicije na generacije koje dolaze.

